

Awdurdod Cynllunio Lleol Sir Gaerfyrddin

ADRODDIAD PERFFORMIAD CYNLLUNIO BLYNYDDOL 2018

(Cyfnod adrodd Ebrill 2017 – Mawrth 2018)

RHAGAIR

Mae'n bleser gennyf gyflwyno pedwerydd Adroddiad Perfformiad Blynyddol Gwasanaeth Cynllunio Cyngor Sir Caerfyrddin, gwasanaeth sy'n chwarae rhan allweddol yn cyflawni blaenoriaethau'r Cyngor, a fydd yn cwmpasu pob agwedd ar fywydau pobl. Rwyf yn croesawu'r Adroddiad Perfformiad Cynllunio Blynyddol yn fawr gan ei fod yn crynhoi'r gwaith parhaus a wneir i wella perfformiad, a bydd yn ffurfio'r sail ar gyfer dadansoddiad o flwyddyn i flwyddyn.

Mae cynllunio da yn ganolog i'n gwaith fel Cyngor, gan sicrhau lleoedd da a diogel i'n trigolion fyw, gweithio a mwynhau eu hamser hamdden ynddynt. Gall y gwasanaeth cynllunio helpu i gyflawni'r nodau hyn ochr yn ochr â sicrhau twf yn yr economi a diogelu ein cynefinoedd naturiol. O fabwysiadu Deddf Cynllunio (Cymru) ym mis Gorffennaf 2015 cyflwynwyd nifer o heriau newydd ac mae goblygiadau'r Ddeddf honno yn parhau i ymddangos ar ffurf is-ddeddfwriaethau a chanllawiau. Mae'r Deddfau eraill sy'n gymharol newydd ac sydd â goblygiadau ar gyfer y broses gynllunio yng Nghymru yn cynnwys Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 a Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016. Bydd y Cyngor hwn yn parhau i roi sylw i groesawu'r symudiad tuag at gynllunio cadarnhaol, fel y rhagnodir gan y Ddeddf Gynllunio.

Y Cyngorydd Mair Stephens
Dirprwy Arweinydd

Rhagarweiniad

Diben yr Adroddiad Perfformiad Blynyddol hwn yw nodi'r cyd-destun cynllunio dros y cyfnod o 1 Ebrill 2017 i 31 Mawrth 2018 ar gyfer Sir Gaerfyrddin. Nid yw'r adroddiad yn cynnwys y rhannau hynny o'r Sir sy'n dod o dan Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog, gan fod gan yr awdurdod hwnnw ei swyddogaeth Rheoli Datblygu a'i Gynllun Datblygu Lleol ei hun, ac y bydd wedi paratoi ei Adroddiad Perfformiad Blynyddol ei hun ar gyfer yr un cyfnod.

Y Sir

Mae Sir Gaerfyrddin yn sir amrywiol lle mae economi a thirwedd amaethyddol yr ardaloedd gwledig yn eistedd ochr yn ochr â'r ardal drefol a diwydiannol yn y de-ddwyrain. Fodd bynnag, gan mai sir wledig yw hi gan fwyaf, mae'r dwysedd poblogaeth yn isel, sef 75.7 o bobl i bob cilometr sgwâr, o gymharu â 140 o bobl i bob cilometr sgwâr yng Nghymru gyfan. Mae'r dwysedd poblogaeth isel hwn yn fwy amlwg yng nghefn gwlad Sir Gaerfyrddin nag ydyw yn ne a dwyrain y Sir lle mae 65% o boblogaeth Sir Gaerfyrddin yn byw ar ryw 35% o'r tir.

Mae prif drefi'r sir yn cynnwys Llanelli, Rhydaman/Cross Hands a Chaerfyrddin, gyda'r rhai cyntaf yn ganolfannau diwydiannol o bwys hanesyddol yn yr ardal dde-ddwyreiniol. Saif tref farchnad hanesyddol Caerfyrddin wrth y porth i orllewin Cymru, ac oherwydd ei lleoliad daearyddol canolog mae fel arfer yn diwallu anghenion ardaloedd gwledig y Sir a thu hwnt. Mae aneddiadau mawr eraill y sir yn amrywio o ran eu maint ac mae llawer ohonynt yn gwneud cyfraniadau nodedig at anghenion a gofynion eu cymuned a'r cyffiniau. Caiff y rhain eu hategu gan nifer o bentrefi ac aneddiadau gwledig sy'n hunangynhaliol o ran cyfleusterau a gwasanaethau; fodd bynnag, mae llawer o aneddiadau llai eraill yn brin o wasanaethau a chyfleusterau. Mae anghenion preswylwyr yn yr ardaloedd olaf hyn yn cael eu diwallu gan aneddiadau cyfagos fel arfer.

Mae'r Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) a fabwysiadwyd yn adeiladu ar nodweddion gofodol ac amrywiaeth y sir a'i chymunedau ac yn ceisio atgyfnerthu'r patrwm aneddiadau gofodol presennol a fframweithiau cynlluniau datblygu blaenorol, ac ar yr un pryd parhau i adlewyrchu a hybu cynaliadwyedd. Mae'n ceisio rhoi ar waith fframwaith defnydd tir sy'n adlewyrchu ac yn hybu hygyrchedd i wasanaethau a chyfleusterau hanfodol, ac felly lleihau'r angen i deithio a gwella cynhwysiant cymdeithasol. Mae'n cynrychioli ymagwedd dan arweiniad cynllun sydd wedi'i seilio'n gadarn ar y cyd-destun gofodol presennol gyda'r nod o sicrhau aneddiadau hunangynhaliol hyfyw a chymunedau gwledig cynaliadwy. Mae hyn yn caniatáu ar gyfer y posibilrwydd o atgyfnerthu cyfleusterau sy'n bodoli eisoes, ac yn ei gwneud yn bosibl cefnogi, cadw a pharhau i ddarparu cyfleusterau, gwasanaethau a chyfleoedd cyflogaeth hyfyw mewn lleoliadau hygyrch a phriodol. Mae hefyd yn golygu bod modd datblygu rhagor o economïau lleol cynaliadwy ac mae'n hwyluso cyfleoedd adfywio.

Cadarnheir pwysigrwydd strategol y Sir gan y ffaith ei bod wedi ei lleoli o fewn tair ardal a nodwyd yng Nghynllun Gofodol Cymru (CGC):

- Sir Benfro - Yr Hafan;

- Bae Abertawe - Y Glannau a'r Cymoedd Gorllewinol; a
- Chanolbarth Cymru.

Mae Dinas-ranbarth Bae Abertawe'n cwmpasu ardaloedd Cyngorau Sir Benfro, Sir Gaerfyrddin, Dinas a Sir Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot. Mae'n dwyn ynghyd byd busnes, llywodraeth leol ac amrywiaeth o bartneriaid eraill, gan weithio tuag at greu ffyniant economaidd i'r bobl sy'n byw ac yn gweithio yn y Ddinas-ranbarth. Mae Strategaeth Adfywio Economaidd Dinas-ranbarth Bae Abertawe 2013 - 2030 yn gosod y fframwaith strategol ar gyfer y rhanbarth, gyda'r nod o gefnogi datblygiad yr ardal dros y degawdau i ddod. Mae'r CDLI, wrth gydnabod rôl Sir Gaerfyrddin, yn darparu trwy ei bolisïau a'i gynigion ar gyfer datblygu cyflogaeth (gan gynnwys adfywio), gyda'r economi'n elfen bwysig yn strategaeth y Cynllun. Bydd rôl ddatblygol y Ddinas-ranbarth a'r Fargen Ddinesig yn ystyriaeth wrth sicrhau bod y dulliau ym mhob Sir yn parhau i fod yn gydnaws o safbwynt cyd-destun strategol y Rhanbarth.

Y Cefndir Cynllunio

Cafodd CDLI Sir Gaerfyrddin ei fabwysiadu ar 10 Rhagfyr 2014, ac mae'n cyflwyno'r weledigaeth ofodol ar gyfer dyfodol Sir Gaerfyrddin (ac eithrio'r ardal honno sydd ym Mharc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog sydd â'i CDLI ei hun) ynghyd â fframwaith ar gyfer dosbarthu a darparu twf a datblygiad. Mae'n amlinellu'r cynigion a'r polisïau cynllunio defnydd tir ar gyfer y dyfodol ar draws Sir Gaerfyrddin ac mae'n ffurfio'r sail ar gyfer penderfynu ar geisiadau cynllunio ac wrth lywio cyfleoedd yn y dyfodol ar gyfer buddsoddi a thwf.

Mae polisïau'r CDLI yn cynnwys dyraniadau tir ar gyfer y gwahanol fathau o ddatblygiadau (h.y. tai, cyflogaeth, adwerthu, addysg, mannau agored, yr amgylchedd adeiledig a naturiol ac ati) yn ogystal â'r meini prawf ar gyfer asesu cynigion unigol. Mae'r CDLI yn cael effaith uniongyrchol ar fywyd pob un sy'n byw yn y Sir ac mae iddo hefyd oblygiadau mawr i raglenni buddsoddi, strategaethau a chynlluniau eraill, cymunedau a pherchenogion tir. Bydd y CDLI yn llywio datblygiadau hyd at 2021 a chaiff ei fonitro'n unol â'r fframwaith monitro a osodir yn y Cynllun hwnnw a'i adolygu.

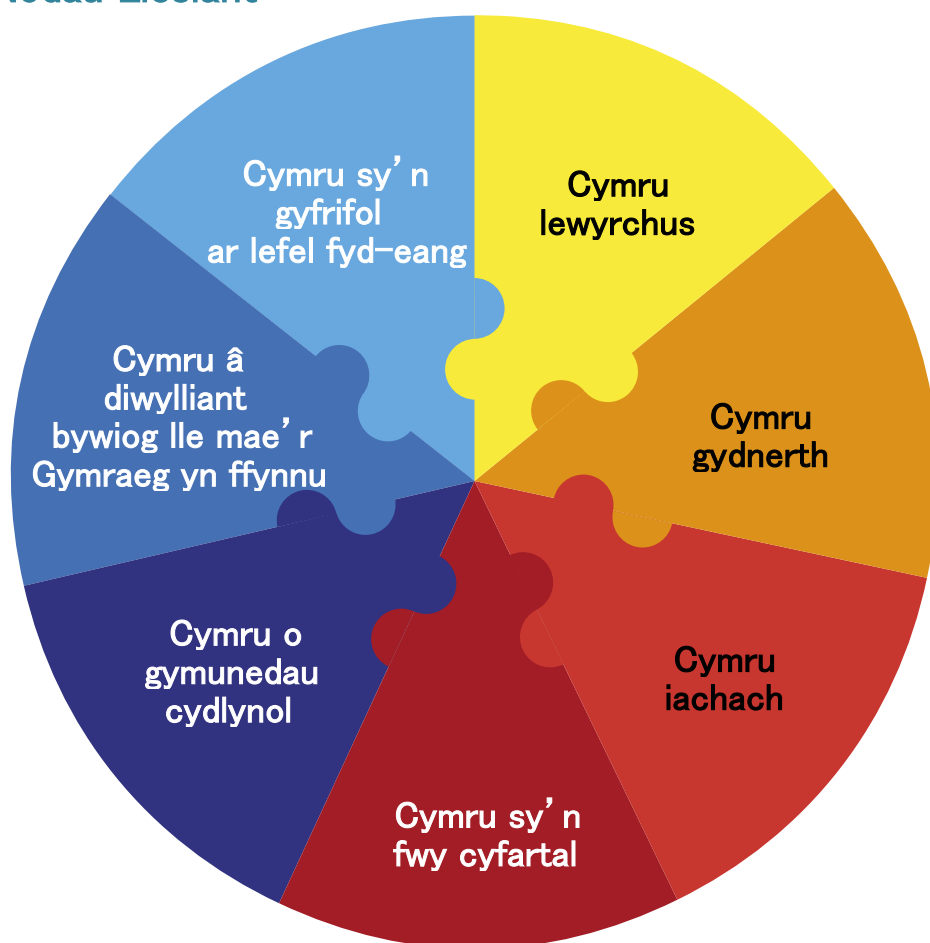
Paratowyd y trydydd Adroddiad Monitro Blynnyddol ar y CDLI i weld sut y mae'r CDLI yn gweithio'n ymarferol mewn gwirionedd. Cafodd yr adroddiad hwn a'i argymhellion eu hystyried gan y Cyngor Sir ar 10 Hydref 2018, a byddant wedi cael eu cyflwyno i Lywodraeth Cymru erbyn 31 Hydref 2018 a'u cyhoeddi ar wefan Cyngor Sir Gaerfyrddin. Bydd yr argymhellion a geir yn yr Adroddiad Monitro Blynnyddol yn amlinellu'r angen am adolygu'r Cynllun a'i gynnwys. Caiff y broses hon ei hailadrodd o hyn ymlaen, a bydd yr Adroddiad yn cael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru ym mis Hydref yn flynyddol.

Yn ystod 2017/2018 penderfynodd y Cyngor ddechrau ar yr Adolygiad o'r CDLI ac ym mis Mehefin 2018 cymeradwyodd Llywodraeth Cymru Gytundeb Cyflawni ar gyfer llunio'r CDLI diwygiedig hwn. Mae'r Cyngor felly'n gweithio tuag at gael CDLI newydd ar waith a'i fabwysiadu erbyn diwedd 2021.

Cynllunio a gweithgarwch strategol a gweithredol ehangach y Cyngor

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) yn ymwneud ag annog cyrff cyhoeddus i feddwl mwy am y tymor hir, gweithio'n well gyda phobl a chymunedau a chyda'n gilydd, ceisio atal problemau a mabwysiadu dull mwy cydgysylltiedig. Bydd hyn yn helpu i greu Cymru yr ydym i gyd am fyw ynddi, yn awr ac yn y dyfodol. Er mwyn gwneud yn siŵr ein bod ni i gyd yn gweithio tuag at yr un weledigaeth, mae'r Ddeddf yn gosod **saith** nod llesiant ar waith, a nodir isod:

Nodau Llesiant

Yr Egwyddor Datblygu Cynaliadwy a'r 5 Ffordd o Weithio

Mae'r egwyddor yn cynnwys **pum ffordd allweddol o weithio** y mae disgwyl i gyrff cyhoeddus eu cymryd i ystyriaeth wrth gymhwyso datblygu cynaliadwy. Dyma nhw:-

- A. Edrych i'r **tymor hir** fel nad ydym yn peryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ateb eu hanghenion eu hunain;

- B. Mabwysiadu dull **integredig** fel bod cyrff cyhoeddus yn edrych ar yr holl nodau llesiant wrth benderfynu ar eu blaenoriaethau;
- C. **Cynnwys** amrywiaeth o'r boblogaeth yn y penderfyniadau sy'n effeithio arnynt hwy;
- D. Gweithio gydag eraill mewn ffordd **gydweithredol** i ddarganfod datrysiadau cynaliadwy a rennir;
- E. Deall yr achosion sydd wrth wraidd problemau er mwyn eu **hatal** rhag digwydd.

Dros yr ychydig flynyddoedd nesaf, bydd Cynlluniau Llesiant yn darparu rhan o'r sylfaen dystiolaeth a'r cyd-destun ar gyfer CDLlau ac unrhyw Gynlluniau Datblygu Strategol yn y dyfodol. Bydd y CDLI yn parhau i fod yn offeryn allweddol i gyflwyno Cynlluniau Llesiant, a cheir manteision clir o ran effeithiolrwydd, ymgysylltu a chanlyniadau o gynnal y ddwy broses gyda'i gilydd. Bydd y camau o symud tuag at Gynlluniau Llesiant ac o drosglwyddo o'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol i'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn cael eu hystyried fel rhan o'r gwaith o gynhyrchu'r CDLI newydd, i sicrhau bod y ddau Gynllun craidd hyn yn parhau i gyd-fynd â'i gilydd.

Mae'r CDLI hefyd yn gweithio llaw yn llaw â chynlluniau a strategaethau corfforaethol eraill i gyflawni canlyniadau cynaliadwy. Mae gan nifer o'r strategaethau hyn agenda cynaliadwyedd gyffredin. Mae'r strategaethau hyn yn cynnwys:

- Strategaeth Dai Sir Gaerfyrddin: Pobl, Cartrefi a Chymunedau;
- Trawsnewidiadau: Cynllun Adfywio Strategol Sir Gaerfyrddin: 2015-2030;
- Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth Lleol ac adolygiad Sir Gaerfyrddin;
- Cydgynllun Trafnidiaeth ar gyfer De-orllewin Cymru: 2015 - 2020;
- Gweithgor Agregau Rhanbarthol De Cymru – Datganiad Technegol Rhanbarthol;
- 'Open All Year' – Strategaeth Twristiaeth ar gyfer De-orllewin Cymru;
- Cynllun Datblygu Gwledig Sir Gaerfyrddin;
- Strategaeth Gymunedol ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr Cyngor Sir Caerfyrddin;
- Asesiad o'r Farchnad Dai Leol, Cyngor Sir Caerfyrddin;
- Strategaeth Gorfforaethol Cyngor Sir Caerfyrddin 2018-2023

Yn ogystal â gweithio gyda phartneriaid o fewn y Sir, mae cysylltu gyda'r awdurdodau cyfagos wedi bod, ac yn parhau i fod, yn nodwedd allweddol ar draws rhanbarth De-orllewin Cymru, gan chwarae rhan bwysig yn y broses o baratoi'r CDLI a hefyd wrth fabwysiadu'r nifer o oblygiadau newydd sy'n deillio o Ddeddf Cynllunio (Cymru) 2015. Mae'r Cyngor mewn cyswllt rheolaidd â'r awdurdodau cyfagos, yn unigol ac ar y cyd, ar lefel ranbarthol (trwy Grŵp Cynllunio Rhanbarthol De-orllewin Cymru, sy'n cynnwys Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog, Dinas a Sir Abertawe, Sir Benfro, Ceredigion, Powys a Chastell-nedd Port Talbot), i sicrhau bod eu Cynlluniau Datblygu Lleol yn gyson â'i gilydd. Mae rhai ffactorau'n golygu nad oes modd cael cydymffurfiaeth lwyr, ond mae cael trafodaethau adeiladol a rhannu gwybodaeth a phrofiad wedi lleihau'r perygl y byddai polisïau'n gwrthdaro ac yn sicrhau lefel briodol o integreiddio.

Mae dichonolrwydd cyflwyno Ardoll Seilwaith Cymunedol; Deddf Cynllunio 2008 a Rheoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol 2010 wedi cael ei oedi gan y Cyngor yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Roedd y Deddfau yn cyflwyno cyfle i roi trefn newydd ar waith ar gyfer cyllido seilwaith, er mwyn cefnogi datblygiadau newydd.

Nid yw cyflwyno'r Ardoll Seilwaith Cymunedol yn ofyniad gorfodol ar gyfer Awdurdodau Lleol. Fodd bynnag, mae'r ddeddfwriaeth newydd i bob pwrpas yn lleihau cwmphas defnyddio cytundebau cyfreithiol Adran 106, gan eu cyfyngu i dai fforddiadwy a mesurau lleddfu 'ar safle' yn unig. Mae Sir Gaerfyrddin felly wedi bod yn ystyried y manteision perthnasol o weithredu'r Ardoll Seilwaith Cymunedol.

Yn hyn o beth, comisiynwyd y Gwasanaeth Priswyr Rhanbarthol i gynnal astudiaeth hyfywedd i lywio'r ystyriaethau ynglŷn â mabwysiadu Rhestr Codi Tâl ar gyfer yr Ardoll Seilwaith Cymunedol. Mae'r astudiaeth yn darparu sylfaen dystiolaeth o werthoedd tir, gwerthiannau a rhenti, costau adeiladu a hyfywedd datblygu ar gyfer ystod o ddefnydd tir ledled Sir Gaerfyrddin (ac eithrio ardal Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog).

Tra bod hyn a thystiolaeth arall wedi bod yn fuddiol wrth osod y cyd-destun ar gyfer yr Ardoll Seilwaith Cymunedol yn Sir Gaerfyrddin, mae newidiadau diweddar yn y cyd-destun cenedlaethol wedi newid ymagwedd y Cyngor tuag at yr Ardoll Seilwaith Cymunedol. Mewn ymateb i adolygiad a gomisiynwyd gan yr Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol - Dull Newydd o gael Cyfraniadau gan Ddatblygwyr i Weinidogion, ynghyd â datganoli'r Ardoll Seilwaith Cymunedol i Lywodraeth Cymru o dan Ddeddf Cymru 2017 mae'r Cyngor, am y tro, wedi gohirio'r broses o symud yr Ardoll Seilwaith Cymunedol yn ei blaen (penderfynwyd gan y Cyngor ar 20 Medi 2017).

Dylanwadau mawr blaenorol a chyfredol ar ddefnydd tir

Un o briodoleddau amlwg y sir yw'r rhaniad rhwng cefn gwlad a threfi sy'n nodweddu'r amrywioldeb mewn aneddiadau, eu rolau hanesyddol a'u rolau yn y dyfodol. Enghraifft o hyn yw'r ardaloedd yn y de-ddwyrain sy'n drefol gan fwyaf, a'u hanghenion ôl-ddiwydiannol yn nhermau adfywio. Yn aml mae'r heriau a wynebwr gan aneddiadau o'r fath yn dra gwahanol eu maint i'r rhai mewn ardaloedd gwledig, sy'n wynebu heriau gwahanol yn ymwneud â diboblogi a newidiadau yn y diwydiant amaethyddol. Mae hyn yn crisialu amrywiaeth cymunedau ac aneddiadau Sir Gaerfyrddin o ran eu cymeriad, eu maint a'u rôl, ac nid yw maint anheddiad yn adlewyrchu ei rôl bob tro. Yn y cyswllt hwn, nid oedd modd seilio dosbarthiad cyfleoedd am dwf ar sail ei safle yn hierarchaeth y CDLI ar ddehongliad syml o ddosbarthiad lle darperir twf, er enghraifft ar draws holl aneddiadau haen 3 yn gyfartal (fel y'u diffinnir gan y CDLI). Yn wir, mae hyn yr un mor berthnasol yn yr Ardaloedd Twf (fel y'u diffinnir gan y CDLI) lle mae gan bob un faterion o bwys ac ystyriaethau gwahanol amlwg sy'n sail i'r potensial ar gyfer twf ond yng nghyd-destun eu pwysigrwydd yn nhermau strategol a'r swyddogaeth maent yn ei chyflawni.

Mae nifer o ystyriaethau sy'n effeithio ar addasrwydd tir ar gyfer datblygiadau ar draws y Sir, yn bennaf llifogydd (mae llawer o'r trefi mwy yn agos i'r môr a/neu afonydd) a chadwraeth natur a dynodiadau (Llanelli/Porth Tywyn a Cross Hands yn arbennig). Ymhellach, mae nifer o ystyriaethau cymdeithasol, gan gynnwys ardaloedd o ddiddordeb ieithyddol o safbwynt y Gymraeg – yn arbennig yng Nghymoedd Gwendraeth ac Aman – y mae angen rhoi sylw iddynt wrth ystyried addasrwydd datblygiadau sy'n cael eu cynnig a'u heffeithiau posibl.

Mae arwyddocâd mynd i'r afael â heriau lleoliad a chynaliadwyedd, sy'n wynebu rhai cymunedau gwledig, wedi cael ei gydnabod drwy'r CDLI a'r hierarchaeth aneddiadau addas. Mae'r gwahanol bolisiâu eithrio yn y CDLI yn ceisio sicrhau bod modd cyflawni twf organig a chynaliadwy mewn ardaloedd gwledig o'r fath, lle bo'n briodol.

Natur hanesyddol/tirweddol yr ardal, gan gynnwys Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig, ardaloedd cadwraeth ac ati.

Mae cyfoeth amgylchedd naturiol, adeiledig a diwylliannol Sir Gaerfyrddin yn ystyriaeth ofodol bwysig wrth gynllunio ar gyfer dyfodol y sir, yn arbennig o ran y potensial ar gyfer twf a lleoli datblygiadau mewn modd sensitif. Mae'r Sir yn cynnwys safleoedd sydd wedi'u dynodi ar lefel ryngwladol i warchod a gwella gwerth pwysig o ran cadwraeth natur, yn ogystal â thirweddau trawiadol a threfi a phentrefi hanesyddol â nodweddion unigryw. Mae pwysigrwydd treftadaeth adeiledig y sir yn cael ei danlinellu gan y 27 o ardaloedd cadwraeth dynodedig o fewn ei haneddiadau, 367 o Henebion Rhestredig (nodweddion o ddiddordeb diwylliannol a hanesyddol sy'n amrywio o rai Cynhanesyddol i rai Ôl-ganoloesol/Modern), 4 Tirwedd Hanesyddol Gofrestredig, 18 o barciau a gerddi hanesyddol a thros 1,800 o adeiladau rhestredig. Ceir hefyd nifer o safleoedd dynodedig o bwysigrwydd cadwraeth natur a bioamrywiaeth, gan gynnwys 7 Ardal Cadwraeth Arbennig, 3 Ardal Gwarchodaeth Arbennig, 1 safle Ramsar (Moryd Byrri), 82 o Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig, 5 Gwarchodfa Natur Genedlaethol, 6 Gwarchodfa Natur Leol a 7 tirwedd gofrestredig.

Newid yn y Boblogaeth a'r Dylanwad ar Faterion Cynllunio

Nododd Cyfrifiad 2011 mai 183,777 oedd poblogaeth Sir Gaerfyrddin, gyda 78,829 o aelwydydd.

Rhwng Cyfrifiad 2001 a Chyfrifiad 2011, gwelodd poblogaeth Sir Gaerfyrddin gynnydd o 11,070 a chynyddodd nifer yr aelwydydd o 5,781. Dros yr un cyfnod cafwyd cynnydd o 6,969 uned yn y stoc tai. Mae dosbarthiad y boblogaeth ac aelwydydd ar draws y Sir ar hyn o bryd yn adlewyrchu'n fras y ffurf drefol bresennol a'r cymunedau sefydledig.

Wrth baratoi ei Gynllun Datblygu Lleol, datblygodd y Cyngor senario diwygiedig ar gyfer newid o ran y boblogaeth ac aelwydydd. Defnyddiodd hwn dystiolaeth wedi'i diweddaru i ddeillio'r rhagdybiaethau am ffrydiau mudo yn y dyfodol, ond sicrhodd gydbwysedd rhwng y mudo net uchel iawn a welwyd yng nghanol y degawd a'r sefyllfa yn 2009 pan gofnodwyd y mudo net isaf i Sir Gaerfyrddin ers 1993, ynghyd â'r holl ffynonellau data oedd ar gael ac oedd wedi'u cyhoeddi ers amcanestyniadau Llywodraeth Cymru yn seiliedig ar 2008. Rhoddwyd ystyriaeth i oblygiadau'r amcanestyniadau aelwydydd Awdurdodau Lleol a wnaed gan Lywodraeth Cymru yn seiliedig ar 2011 a'r gostyngiad rhagamcanol a nodwyd yn yr amcanestyniadau aelwydydd yn seiliedig ar 2011 yn erbyn cyd-destun strategol y CDLI a'i amcanion. O ganlyniad, mae'r Cynllun wedi'i seilio ar ddyheadau o ran twf gyda gofyniad dynodedig o ran tai o 15,197 o anheddau dros gyfnod y cynllun hyd at 2021.

Ystyriwyd cyhoeddi Amcanestyniadau Aelwydydd a Phoblogaeth Is-Genedlaethol 2014 a'u goblygiadau fel rhan o Adroddiad Monitro Blyneddol 2017 gan roi sylw priodol i'r amcanestyniadau hyn a'r angen i ddeall y ffactorau sy'n dylanwadu ar ofynion tai yn y dyfodol a newid demograffig, a'u heffaith ar unrhyw adolygiad o'r CDLI. Ar hyn o bryd mae'r awdurdod yn cynhyrchu set newydd o amcanestyniadau poblogaeth ac aelwydydd fel rhan o'r sylfaen dystiolaeth ar gyfer y CDLI newydd – bydd y rhain yn cael eu hystyried mewn Ymchwiliad yn ystod 2020/21 a bydd yn sail i'r CDLI newydd maes o law.

Y GWASANAETH CYNLLUNIO

Y Gwasanaeth a'i leoliad o fewn y Cyngor

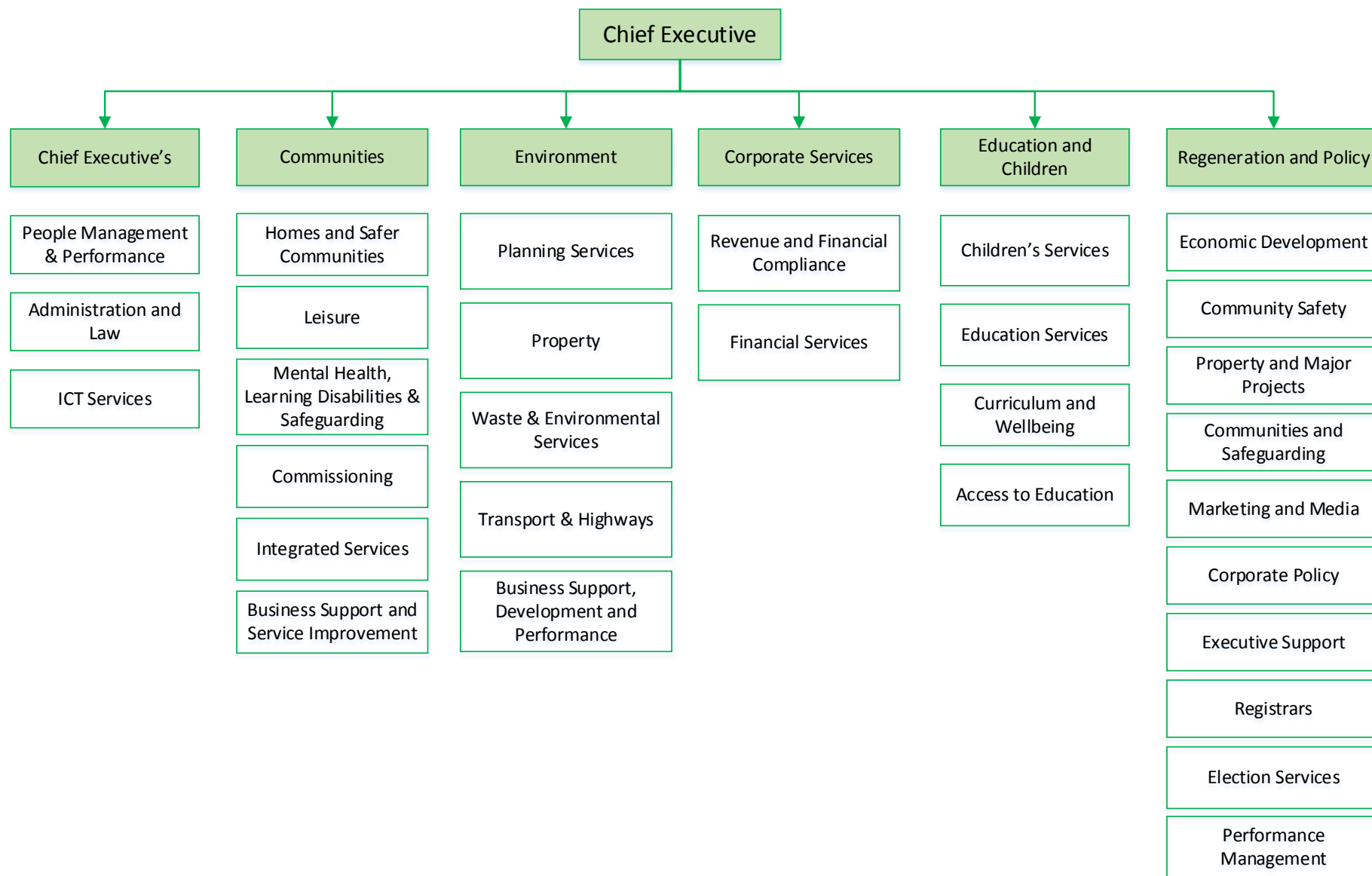
Mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn cynnwys chwe Adran sy'n adrodd yn uniongyrchol wrth y Prif Weithredwr. Mae pob Adran yn gyfrifol am nifer o Wasanaethau, ac mae gan bob maes Gwasanaeth Bennaeth Gwasanaeth.

Mae strwythur Corfforaethol Cyngor Sir Caerfyrddin i'w weld yn Ffigur A.

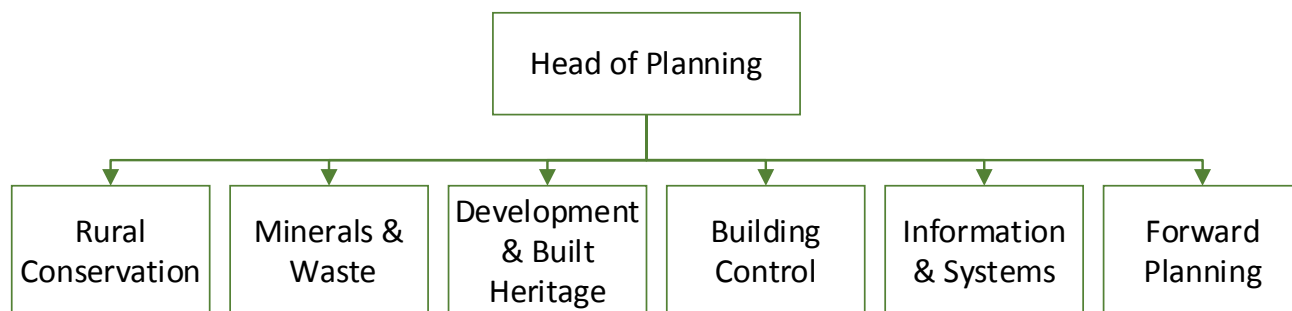
Symudodd y Gwasanaeth Cynllunio i Adran yr Amgylchedd ar 1 Ebrill 2015, a phenodwyd Cyfarwyddwr yr Amgylchedd newydd a Phennaeth Cynllunio newydd yn ystod blwyddyn ariannol 2015/2016. Yn sgil ei adleoli mae'r Gwasanaeth Cynllunio bellach yn yr un adran â Phrifyrdd a Thrafnidiaeth, Eiddo a Gwastraff a Gwasanaethau Amgylcheddol. Mae'r Pennaeth Cynllunio yn adrodd yn uniongyrchol wrth Gyfarwyddwr yr Amgylchedd.

Mae Ffigur B isod yn cyflwyno strwythur y Gwasanaeth Cynllunio. Fel y gwelir, mae'r Gwasanaeth wedi'i rannu'n chwe swyddogaeth ar wahân (unedau busnes), gyda Rheolwr Busnes ar bob un ohonynt, sydd fel ei gilydd yn adrodd yn uniongyrchol wrth y Pennaeth Cynllunio.

Ffigur A: Strwythur Corfforaethol Cyngor Sir Caerfyrddin, fel yr oedd ar 31 Mawrth 2018

Ffigur B: Strwythur y Gwasanaeth Cynllunio, fel yr oedd ar 31 Mawrth 2018

Mae'r Gwasanaeth Cynllunio wedi'i leoli yng Nghaerfyrddin, Llanelli a Llandeilo, ac mae'n bodoli ar gyfanswm o chwe safle gwahanol:

Pennaeth Cynllunio

Lleolir y Pennaeth Cynllunio, ynghyd â thri aelod o staff cymorth, yn Heol Spilman, Caerfyrddin.

Cadwraeth Wledig

Mae'r Tîm Cadwraeth Wledig wedi'i leoli'n bennaf yng Nghaerfyrddin (Heol Spilman) a Llandeilo (Swyddfeydd y Cyngor). Mae gan y Tîm gynrychiolaeth hefyd ger Cross Hands o ran rheoli prosiect Caeau Mynydd Mawr. Mae un swyddog hefyd yn gweithio o Swyddfa Llanelli am o leiaf ran o'r wythnos ar hyn o bryd.

Mwynau a Gwastraff

Mae canolfan y Tîm Mwynau a Gwastraff yn Llandeilo, yn Swyddfeydd y Cyngor - er eu bod yn gweithio'n bennaf ar safleoedd yn sgil natur eu dyletswyddau sy'n cynnwys cyflawni'r swyddogaeth Mwynau a Gwastraff ar gyfer nifer o Awdurdodau Cynllunio Lleol yn Ne Cymru.

Rheoli Datblygu a Threftadaeth Adeiledig

Ar hyn o bryd mae gan y swyddogaeth Rheoli Datblygu, sy'n cynnwys Gorfodi Rheolau Cynllunio, Ecoleg a Threftadaeth Adeiledig, bedwar tîm ar wahân. Rhennir y swyddogaeth Rheoli Datblygu rhwng dwy ardal ddaearyddol gyda thîm o swyddogion cyfrifol ar gyfer pob ardal. Lleolir y ddau dîm yma yn Nhŷ Elwyn, Llanelli a Swyddfeydd y Cyngor, Llandeilo. Lleolir y tîm Gorfodi yn Heol Spilman, Caerfyrddin, a lleolir y tîm Treftadaeth Adeiledig yng Nghanolfan Tywi, Llandeilo. Mewn gwirionedd mae'r swyddogion yn gweithio o amrywiaeth o swyddfeydd gan ddibynnu ar eu hanghenion gwaith yn unol â pholisi gweithio ystwyth y Cyngor. Y canolbwynt gweinyddol ar gyfer cofrestru pob cais cynllunio a rheoli data yw Swyddfeydd y Cyngor, Llandeilo.

Rheoli Adeiladu

Mae gan y tîm Rheoli Adeiladu hefyd bresenoldeb mewn tri lleoliad, sef Tŷ Elwyn, Llanelli, Swyddfeydd y Cyngor, Llandeilo a Heol Spilman, Caerfyrddin, gyda Heol Spilman yn gweithredu fel y ganolfan ar gyfer fetio cynlluniau. Caiff y manteision o gydleoli'r timau Rheoli Adeiladu a Rheoli Datblygu eu cydnabod yn eang gan y swyddogion.

Blaen-gynllunio

Blaen-gynllunio yw'r unig swyddogaeth sydd wedi'i lleoli'n gyfan gwbl yn Heol Spilman, Caerfyrddin.

Gweithgareddau sefydliadol ehangach sy'n effeithio ar y gwasanaeth

Mae'r Gwasanaeth wedi nodi arbedion Cyllidebu ar Sail Blaenoriaeth ar gyfer cyfnod o dair blynedd o ryw £200,000 dros y tair blynedd nesaf (2018 - 2021). Mae eisoes wedi gwneud arbedion dros y cyfnod 2013/15, gan golli 8 aelod o staff cyfwerth ag amser llawn o ganlyniad i derfynu cyflogaeth yn wirfoddol.

Cynhaliwyd adolygiad mewnol o'r Uned Rheoli Datblygu yn 2015, gyda phwyslais ar gyflwyno her trwy 'Feddwl trwy Systemau'. Mae hyn wedi arwain at ailgynllunio'r ffordd y cyflenwir gwasanaethau/systemau, ac erbyn hyn mae'n cael ei gyflwyno mewn meysydd eraill yn y Gwasanaeth – Mwynau a Gwastraff. Mae'r broses hon o adolygu yn cynnwys y gallu i herio ac archwilio ymhellach yn gyson, er mwyn sicrhau bod y system a'r gwasanaeth yn parhau i fod yn gyfredol a pherthnasol. Mae'r egwyddorion cyffredinol wrth wraidd hyn yn cynnwys yr angen am ymgysylltu cynnar ac yn pwysleisio pwysigrwydd ymgorffori ansawdd mewn cynigion mor gynnar â phosibl yn y broses. Nodir bod hyn yn cyd-fynd â rhai o egwyddorion sylfaenol agenda Cynllunio Cadarnhaol Llywodraeth Cymru. Mae'r maes gwasanaeth hwn hefyd yn datblygu'i set ei hun o fesurau monitro, gyda golwg ar gynnwys gwell tystiolaeth o ansawdd yn y broses a gallu deall profiad y cwsmer 'o'r dechrau i'r diwedd'. Yn ogystal â'r agweddau uchod yn ymwneud ag ansawdd, rhagwelir y bydd hyn yn sicrhau rhagor o arbedion ariannol. Mae rhai o'r arbedion hyd yma wedi'u cyflawni trwy newid i ffordd o weithio sy'n defnyddio llai o bapur, sydd wedi lleihau costau argraffu a chopïo. Caiff yr effaith lawn ei gwerthuso wrth i'r systemau newydd gael eu cyflwyno'n ehangach.

Ers nifer o flynyddoedd bellach, mae'r tîm Mwynau a Gwastraff wedi sefydlu cytundebau lefel gwasanaeth gyda nifer o ALLau eraill yng ngorllewin Cymru. Yr Awdurdodau Lleol yw:

- Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro;
- Cyngor Sir Penfro;
- Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog;
- Cyngor Sir Powys;
- Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful;
- Cyngor Bro Morgannwg a
- Chyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot

Mae ffurf y rhain yn amrywio, ond maent i gyd yn cynnwys holl anghenion, neu gyfuniad o anghenion, yr ALLau hynny o ran monitro, ceisiadau cynllunio a gorfodi mewn perthynas â materion Mwynau a Gwastraff.

Ceir grŵp gorfodi aml-ddisgyblaethol sy'n cwrdd bob chwarter dan gadeiryddiaeth yr Aelod o'r Bwrdd Gweithredol sy'n gyfrifol am yr holl faterion gorfodi.

Mae'r Gwasanaeth Cynllunio ar hyn o bryd yn gweithio gyda darparwr ar gyfer datblygu system 'cefn swyddfa' newydd sy'n seiliedig ar gwmwl. Dylai'r system newydd hon ganiatáu mwy o hyblygrwydd a darparu cyfleoedd i ymgymryd â datblygiadau pwrpasol yn fewnol. Mae'r system hefyd yn cynnig cyfle sydd â mwy o ffocws ar gyfer mesur perfformiad. Dylai system newydd hon fod ar waith erbyn diwedd y flwyddyn ariannol.

Yn ogystal mae system rheoli data electronig y Cyngor Sir, sef Information@Work, yn cael ei hadolygu, gan ddarparu mwy o gyfle i rannu gwybodaeth ar draws adrannau. Byddai hyn yn gwella dull y Tîm Datblygu o ymdrin â chynigion datblygu mawr sy'n cael eu cyflwyno yn y Sir. Yn amodol ar fesurau diogelu, y bwriad yw i ymestyn hyn i asiantaethau allanol megis Cyfoeth Naturiol Cymru, gyda golwg, er enghraifft, ar wella'r modd o lywio ystyriaethau am gynigion datblygu.

Cyllideb weithredu:

Dangosir y gwir incwm o ffioedd Ceisiadau Cynllunio yn erbyn y ffigur yn y gyllideb yn Nhabl 1 isod. Mae'r Gwasanaeth Cynllunio'n cadw ei incwm o ffioedd er, fel y dengys y ffigurau isod, mae anghysondeb rhwng yr incwm wedi'i gyllidebu a'r gwir incwm. Mae hwn yn ffactor allweddol wrth bennu'r gyllideb weithredu flynyddol.

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Incwm wedi'i gyllidebu	£1,238,854	£1,261,153	£1,248,542	£1,248,542	£1,249,895	£1,265,206
Gwir incwm	£763,064	£1,318,182	£1,145,985	£1,149,517	£734,216	£863,983

Staffio, fel ar 31 Mawrth 2018:

Mae'r canlynol yn disgrifio'r sefyllfa staffio ar gyfer cyfnod yr Adroddiad Perfformiad Blynyddol.

Caiff yr **Uned Rheoli Datblygu a Threftadaeth Adeiledig** yn y Gwasanaeth Cynllunio ei rheoli gan Reolwr Rheoli Datblygu a Threftadaeth Adeiledig, sydd â chyfrifoldeb rheolwr llinell uniongyrchol am bedwar Uwch Swyddog. Ar hyn o bryd mae'r uned yn gweithredu o bedair swyddfa - Caerfyrddin, Llanelli, a dwy swyddfa yn Llandeilo. Ceir pedwar tîm, gyda phob un yn cael ei arwain gan Uwch Swyddog. Y pedwar tîm yw'r ddau dîm Rheoli Datblygu (12 swyddog i gyd), un tîm Gorfodi (6 swyddog, un ohonynt yn gweithio'n rhan-amser) ac un tîm Treftadaeth Adeiledig (5 swyddog, gyda thri ohonynt ar contractau tymor penodol).

Caiff yr Uned gymorth technegol gan yr **Uned Gwybodaeth a Systemau** dan arweiniad y Rheolwr Gwybodaeth a Systemau. Mae'r cymorth hwn ar ffurf cofrestru ceisiadau, diweddaru cronfeydd data/GIS, sganio gwybodaeth/cynlluniau, yn ogystal â chynnal Chwiliadau Tir a gweinyddu apeliadau. Mae'r tîm hefyd yn gyfrifol am yr holl waith datblygu technoleg gwybodaeth sy'n ymwneud â Chynllunio ac am gynnal a chadw'r wefan a'i diweddaru. Yn ogystal â'r rheolwr ceir 5 Swyddog Cofrestru/Chwiliadau, Cynorthwywyr Gwybodaeth a Rheoli Datblygu (2.6 cyfwerth ag amser llawn) a swyddi Rheoli Gwybodaeth (4.6 cyfwerth ag amser llawn).

Mae'r **Tîm Blaen-gynllunio** yn cynnwys Rheolwr Blaen-gynllunio ynghyd â 5 Swyddog Blaen-gynllunio sy'n ymdrin â phob agwedd ar Bolisi Cynllunio, gan gynnwys polisi'r cynllun datblygu, Canllawiau Cynllunio Atodol, mentrau cyflenwi safleoedd a monitro, gan gynnwys yr Adroddiad Monitro Blynyddol, Gwastraff Rhanbarthol a'r Gydastudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai. Yn ystod y flwyddyn crëwyd a llenwyd swydd 4 blynedd o hyd ar gyfer Swyddog Cynaliadwyedd a Chymorth Ecolegol; mae hyn er mwyn cefnogi'r Tîm drwy'r broses o adolygu'r CDLI.

Yn ogystal ceir Swyddog Gweithredu a Monitro sy'n gofalu am yr holl faterion sy'n gysylltiedig â cyfraniadau adran 106.

Cefnogir yr Uned gan 3 swyddog technegol sy'n gofalu am faterion megis ymgynghoriadau, graffeg a chyhoeddiadau.

Cydnabyddir bod datblygu staff ac ehangu'r cylch gwaith, ar yr un pryd â blaenoriaethu'r swyddogaethau statudol, yn allweddol i lwyddiant y portffolio yn y dyfodol. Yn hyn o beth, sefydlodd y tîm Blaen-gynllunio rôl ymgynghorydd cynllunio mewnol yn ystod 2014/15, i helpu i wneud y mwyaf o'r cyfleoedd i gyflawni ar safleoedd sy'n eiddo i'r Cyngor, ac i sicrhau eglurder mewn perthynas â chyfleoedd datblygu yn y dyfodol. Daw hyn â buddion refeniw yn ei sgil, ac mae'n lleihau'r baich ariannol ar y Cyngor o ddefnyddio ymgynghorwyr allanol yn ddiangen. Mae hefyd yn ddull sy'n allweddol i gadw staff trwy incwm ariannol a llwyth gwaith diddorol ac ysgogol. Fodd bynnag, mae'r rôl hon dan fygythiad wrth i'r gwaith ar y CDLI gynyddu dros y flwyddyn nesaf.

Ar hyn o bryd mae yna 8 aelod o staff yn gweithio yn yr Uned **Mwynau a Gwastraff**; gan gynnwys syrfêwr graddedig a benodwyd ar gontract dwy flynedd yn ystod y flwyddyn ariannol hon. Mae'r Uned yn darparu gwasanaethau cynllunio mwynau a gwastraff i Sir Gaerfyrddin ac i saith Awdurdod Cynllunio Lleol arall o dan Gytundebau Lefel Gwasanaeth, a restrwyd eisoes.

Mae colli personél medrus o'r tîm Mwynau/Gwastraff wedi cael ei nodi fel risg arwyddocaol a fyddai'n arwain at anallu i ddarparu gwasanaeth mwynau a gwastraff ar y lefel bresennol. Hefyd, rhagwelir y bydd y galw am wasanaethau Mwynau a Gwastraff yn cynyddu oherwydd bod Awdurdodau eraill yn colli personél allweddol, sy'n ychwanegu at y pwysau ar yr adnoddau staff presennol. Felly, cafodd yr Uned ei hailstrwythuro yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf i'w gwneud yn fwy cydnerth. Roedd penodi'r syrfêwr graddedig dros dro yn rhan flaenllaw o'r meddylfryd o gynllunio olyniaeth a oedd y tu ôl i'r broses ailstrwythuro.

Mae'r Gwasanaeth Cynllunio hefyd yn gwneud defnydd helaeth o arbenigedd a mewnbwn y **Tîm Cadwraeth Wledig** yn y Gwasanaeth Cynllunio (10 swyddog i gyd, nad yw pob un yn amser llawn, gyda dau ohonynt ar gontractau am gyfnod penodol). Mae materion cynllunio yn mynd â llawer o amser y Swyddogion Ecoleg a Thirwedd. Mae'r swyddogion eraill sy'n aelodau o'r tîm hefyd yn cyfrannu'n sylweddol at y broses gynllunio. Mae gan y tîm dair swydd Ecoleg ar hyn o bryd, ond dim ond un ohonynt sy'n barhaol; mae'r 2 swydd arall ar gontractau am gyfnod penodol, gydag un ohonynt yn swydd ar gyfer person Graddedig.

Mae'r posibilrwydd o golli personél medrus o'r tîm **Rheoli Adeiladu** wedi cael ei nodi fel risg a fyddai'n arwain at anallu i ddarparu gwasanaeth ar y lefel bresennol. Dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf y Pen Swyddogion sydd wedi bod yn rheoli'r Uned Fusnes ar y cyd, a hynny dros dro. Mae Pennaeth y Gwasanaeth yn ystyried adolygu hyn i sicrhau bod gan yr Uned un pwynt cyswllt a chyfrifoldeb gyda golwg ar faterion rheoli. Mae Pennaeth y Gwasanaeth hefyd yn gweithio gyda'r ddau Ben Swyddog ar gynllunio olyniaeth er mwyn nodi newidiadau yn y strwythur presennol, fel bod modd gwella cydnerthedd y gwasanaeth ond hefyd i ddarparu cyfleoedd i staff iau er mwyn iddynt symud ymlaen. Mae'r newidiadau hyn yn debygol o ddigwydd tua diwedd 2018. Ar hyn o bryd mae gan yr Uned hefyd brentis ar gontract dwy flynedd.

Mae holl Reolwyr yr Uned Fusnes yn deall gwerth cyfleoedd hyfforddi sy'n cefnogi nodau'r busnes ac ar yr un pryd caniatáu camu ymlaen a datblygu gyrfa, ac yn hyrwyddo'r cyfleoedd hynny. Enghraifft sefydledig o hyn yw'r swyddi i raddedigion a phrentisiaid, er y darperir cyfleoedd eraill trwy gyrsiau'r Sefydliad Arweinyddiaeth a Rheolaeth, a phrosiectau mewnol fel y Rhaglen Gwelliant Parhaus a Rhaglen Arweinwyr y Dyfodol.

Caiff yr holl staff arfarniad blynyddol a chyfarfodydd un i un rheolaidd â rheolwyr. Trefnir seminarau hyfforddi mewnol yn rheolaidd (3 neu 4 y flwyddyn) sy'n cyfrif tuag at Ddatblygiad Proffesiynol Parhaus. Mae'r portffolio hefyd yn cefnogi ac yn cynnal sesiynau hyfforddi a datblygu i aelodau eraill o'r staff, Aelodau a Chynghorau Tref a Chymunedol, gan adeiladu ar brofiadau a gwersi a ddysgwyd. Nid yw'r Cyngor Sir yn talu ffioedd aelodaeth sefydliadau proffesiynol.

Mae'r Gwasanaeth hefyd yn gweithredu seminarau asiant rheolaidd, gyda hyn yn cael ei ystyried yn arbennig o berthnasol yn yr amseroedd mwy diweddar o newid deddfwriaethol. Mae'r seminarau hyn yn cynnig cyfleoedd Datblygiad Proffesiynol Parhaus i'r asiantau ac maent yn digwydd ym mis Mawrth a mis Medi.

Ein Stori leol:

Y Llwyth Gwaith: Rheoli Datblygu

At ei gilydd mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn cynnal perfformiad cyffredinol lle penderfynir ar 71% o bob math o geisiadau Cynllunio o fewn yr amser penderfynu. Mae'r adolygiad mewnol parhaus wedi cael rhywfaint o effaith drwy fod pobl yn dod i ddeall systemau ac arferion newydd.

Tabl 2: Nifer y ceisiadau cynllunio y mae'r Awdurdod yn ymdrin â hwy bob blwyddyn

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Nifer y ceisiadau	1627	1905	1907	1663	1414	1360

Rhyw 140 fydd nifer y ceisiadau i bob swyddog, yn gyffredinol iawn. Rhagwelir y ffigur hwnnw ar y sail fod gan y ddau Uwch Swyddog lwyth achosion cyfyngedig iawn a bod ganddynt fwy o rôl o oruchwyllo a mentora.

Mae elfen Rheoli Datblygu'r gwasanaeth yn adlewyrchu natur amrywiol Sir Gaerfyrddin o ran yr ardaloedd gwledig yn y gogledd a'r gorllewin, y nifer fawr o drefi marchnad hanesyddol sydd wedi'u gwasgaru ar hyd a lled y sir, a'r ardaloedd ôl-ddiwydiannol yn y de a'r dwyrain, gyda'u hen byllau glo a gweithfeydd dur. Mae'r amrywiaeth hon, sy'n cynhyrchu'r nifer fwyaf ond dwy o geisiadau i Awdurdodau Cynllunio Lleol yng Nghymru, yn digwydd mewn ardal ddaearyddol helaeth; ardal weinyddol y Sir yw'r un fwyaf ond dwy, gyda'r boblogaeth fwyaf ond tair, yng Nghymru. Er bod y swyddogaeth yn ymdrin â niferoedd uchel o Geisiadau Cynllunio, mae'r ganran o geisiadau gan ddeiliaid tai yn gymharol isel (ychydig yn fwy na 20% dros y ddwy flynedd ddiwethaf), gan adlewyrchu'r nifer fwy o fân geisiadau a geir yn yr ardaloedd gwledig, yn ogystal â'r cynigion ar gyfer datblygu mwy ar y safleoedd strategol o bwys rhanbarthol, sef Caerfyrddin, Cross Hands a Llanelli, fel y nodir yn y CDLI a fabwysiadwyd.

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i ddeall effeithiau'r modd y mae'n darparu gwasanaethau ar breswylwyr ac, fel y soniwyd, mae'n edrych ar ffyrdd gwahanol o'u mesur, i'r graddau ei fod yn ceisio deall a mesur yn well yr amser o'r dechrau i'r diwedd i'r cwsmer. Mae yna ymrwymiad i leihau nifer y ceisiadau anghyflawn ac aflwyddiannus, ac i sicrhau dull sy'n gyson gadarnhaol a phragmatig o ddarparu gwasanaethau a chanlyniadau. Caiff hyn ei adlewyrchu yn yr arolygon cwsmeriaid lle mae Sir Gaerfyrddin yn cael sgôr uwch na chyfartaledd Cymru mewn meysydd fel argaeledd swyddogion cynllunio i drafod materion cyn cyflwyno cais, cael cyfleoedd i ddiwygio cynigion cyn penderfynu arnynt, a dealltwriaeth o'r wybodaeth y mae ei hangen.

O gofio'r llwyth gwaith ychwanegol, er mwyn gwella effeithiolrwydd mae'r Uned yn treialu gwahanol opsiynau o ran gweithio'n ystwyth a fydd yn lleihau amser teithio, yn lleihau gwastraff ac yn lleihau gofynion o ran gofod swyddfa. Bydd hyn yn galw am fuddsoddi mewn digideiddio data ac mewn meddalwedd gweithio ystwyth sy'n integreiddio â'r systemau swyddfa gefn presennol.

Mae'r maes gwasanaeth yng nghanol cyfnod o newid, ac yn ceisio ymaddasu i hynny o ran ei systemau a'i brosesau, a hybu newid ymddygiad er mwyn hwyluso datblygu economaidd ac adfywio lle bo'n briodol. Mae pryderon o hyd y bydd y camau gweithredu cadarnhaol mae'r Awdurdod Cynllunio Lleol yn eu cymryd ar hyn o bryd yn cael eu herio'n afresymol gan bwysau cyllidebol yn y blynyddoedd nesaf. Nodwyd rhaglen arbedion ac effeithiolrwydd am dair blynedd arall (2018 - 2021), ac mae'r adolygiad gwasanaeth, y mae hon yn ei lywio i ryw raddau, hefyd yn galluogi i'r arbedion hyn gael eu cyflwyno a'u gwireddu. Gall newidiadau i'r Uned hon effeithio'n sylweddol ac yn negyddol ar yr agenda perfformiad a ddilynir.

Mae'r Tîm Treftadaeth Adeiledig wedi bod yn ymsefydlu'n raddol dros y flwyddyn ddiwethaf yn dilyn y gwaith ailstrwythuro a gwblhawyd ym mis Medi 2017 ac a sefydlodd y tîm newydd hwn. Roedd y Tîm yn cynnwys Uwch Swyddog Treftadaeth Adeiledig, a thîm o 4 swyddog. Mae gan un o'r Swyddogion ddirprwyaeth mewn perthynas â phenderfynu ar geisiadau sy'n ymwneud ag adeiladau rhestredig. Mae swydd Swyddog Sgiliau a Phrosiectau Treftadaeth wedi'i sefydlu am 2 flynedd (bellach yn mynd i'r ail flwyddyn) i sefydlu achos busnes ar gyfer darparu cyngor a hyfforddiant arbenigol mewn perthynas â threftadaeth adeiledig, a ph'un a allai rôl o'r fath ei hariannu ei hun ai peidio. Mae'r ddwy swydd arall hefyd yn gontractau am gyfnod penodol ac yn cynnwys Swyddog Treftadaeth Ysgolion a Hyfforddwr ac Asesydd Sgiliau Adeiladu Treftadaeth. Mae'r Swyddog Treftadaeth Ysgolion yn cyflwyno'r prosiect blwyddyn o hyd Treftadaeth Ysgolion Sir Gaerfyrddin Wledig, sydd i fod i ddod i ben ym mis Ionawr 2019. Mae'r prosiect hwn yn darparu addysg treftadaeth ddiwylliannol ac adeiledig i ysgolion yn y sir, a bydd yn trefnu bod cyfres o adnoddau ystafell ddosbarth ar gael trwy'r Hwb fel bod modd integreiddio treftadaeth Sir Gaerfyrddin ym mhob elfen o gwricwlwm yr ysgolion cynradd. Mae'r swydd Hyfforddwr ac Asesydd Sgiliau Adeiladu Treftadaeth yn wag ar hyn o bryd, ond y rôl fydd darparu'r cyrsiau a'r asesiadau adeiladu treftadaeth arbenigol a nodir gan y Swyddog Sgiliau a Phrosiectau Treftadaeth.

Mae'r Tîm Treftadaeth Adeiledig hefyd yn gweithio gyda chyfres o bartneriaid o'r diwydiant i gyflwyno prosiect 4 blynedd o'r enw Treftadaeth Adeiledig yng Nghymru, a lleolir swyddog cyflwyno'r prosiect gyda'r Tîm Treftadaeth Adeiledig yng Nghanolfan Tywi.

Y Llwyth Gwaith: Blaen-gynllunio

Gan gydnabod yr angen i sicrhau'r cyfleoedd mwyaf posibl i gyflenwi, a'r angen i weithio mewn amgylchedd sy'n gyfyngedig yn ariannol, mae'r tîm Blaen-gynllunio wedi bod yn darparu gwasanaeth ymatebol i feysydd gwasanaeth eraill er mwyn cynorthwyo â pharatoi safleoedd ar gyfer eu gwerthu ar y farchnad agored. Mae cynhyrchu nodiadau polisi a briffiau safle-benodol, a chynorthwyo â'r gwaith o baratoi a chyflwyno ceisiadau cynllunio, yn ddull rhagweithiol a chadarnhaol sy'n datblygu trefniadau cydweithio. Mae'r buddion refeniw a ddaw o ganlyniad, ynghyd â'r lleihad yn y defnydd o ymgynghorwyr allanol, yn amlwg. Fodd bynnag, mae'r angen i reoli adnoddau staff yn effeithiol er mwyn sicrhau y cyflawnir dyletswyddau craidd y CDLI yn peri i'r rôl fod yn agored i golli niferoedd staff - ac mae hyn wedi dechrau dod yn realiti dros y flwyddyn ddiwethaf. Er y nodir y risgiau hynny, cydnabyddir bod y buddion a ddisgrifir, ynghyd ag ehangu setiau sgiliau'r staff, yn cynnig cyfle parhaus. Ar hyn o bryd mae'r Rheolwr Blaen-gynllunio yn archwilio'r opsiynau ar gyfer diogelu'r rôl hon - fodd bynnag mae angen rhagor o arian ar y rôl a hyd yma ni lwyddwyd i sicrhau cyllid o'r fath.

Mae'r angen parhaus i gynnal portffolio tystiolaeth cyfredol yn hollbwysig nid yn unig o safbwynt Blaen-gynllunio a'r CDLI, ond hefyd er mwyn sicrhau y darperir y wybodaeth lawn ar gyfer gwneud penderfyniadau a gofynion ymgeiswyr/datblygwyr. Mae angen mynd ati'n barhaus i adolygu, dehongli a pharatoi tystiolaeth graidd, ac i sicrhau ei bod yn gadarn ac yn gwrthsefyll cael ei harchwilio - hyd yn oed yn fwy yn awr wrth i'r Uned symud yn ei blaen gyda'r Adolygiad o'r CDLI. Bydd yr angen i gyflogi ymgynghorwyr arbenigol yn parhau ar ryw ffurf, er gwaethaf y ffaith fod y Gwasanaeth yn gwneud cymaint â phosibl o'r gwaith tystiolaeth yn fewnol.

Mabwysiadwyd nifer o Ganllawiau Cynllunio Atodol ar yr un pryd â'r CDLI. Mabwysiadwyd Canllawiau Cynllunio Atodol pellach ar 28 Medi 2016, fel a ganlyn:

- [Creu Ymdeimlad o Le a Dylunio](#);
- [Archaeoleg a Datblygu](#);
- [Hamdden a Mannau Agored - Gofynion ar gyfer Datblygiadau Newydd](#);
- [Cadwraeth Natur a Bioamrywiaeth](#); a
- [Datblygu Gwledig](#).

Tra bod y CDLI yn gosod cyfeiriad polisi cryf ar gyfer darpariaeth adwerthu yn Sir Gaerfyrddin, mae angen rhoi ystyriaeth benodol i'r heriau sy'n wynebu Canol Tref Llanelli. Yn hyn o beth, ac i gydnabod y cyfleoedd sy'n bodoli i gydlynu a datblygu mentrau adfywio yng nghanol y dref a sefydlu 'Tasglu' i fynd i'r afael â materion sy'n ymwneud â'i dirywiad, mae'r uned yn datblygu Gorchymyn Datblygu Lleol. Bydd y Gorchymyn Datblygu Lleol hwn yn ceisio ystyried a mynd i'r afael â materion yn ymwneud ag unedau gwag a gweithgarwch ar loriau gwaelod a lloriau uchaf, ac archwilio'r posibilrwydd o wneud defnydd amgen ohonynt o fewn rhan o Ganol Tref Llanelli. Disgwylir i hyn gael ei gymeradwyo gan y Cyngor ym mis Medi a'i anfon ymlaen wedyn i Lywodraeth Cymru sy'n gorfod cymeradwyo'r ddogfen i'w mabwysiadu.

Ar gyfer cyfnod yr Adroddiad Perfformiad Blynnyddol a'r Adroddiad Monitro Blynnyddol, cynhaliodd y Cyngor y Gyd-astudiaeth Argaeledd Tir ar gyfer Tai ar gyfer ardal Sir Gaerfyrddin, ac eithrio'r ardal sydd o fewn ffiniau Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog.

Mae'r Uned, ar y cyd â'r Tîm Mwynau a Gwastraff, yn gweithredu fel awdurdod arweiniol wrth baratoi'r Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff ar gyfer rhanbarth De-orllewin Cymru.

Y Llwyth Gwaith: Mwynau a Gwastraff

Mae'r galw am wasanaethau Mwynau a Gwastraff yn cynyddu oherwydd colli personél allweddol mewn Awdurdodau eraill, sy'n ychwanegu at y pwysau ar adnoddau staff presennol Cyngor Sir Gaerfyrddin yn yr Uned Mwynau a Gwastraff. Ymrwymwyd i Gytundeb Lefel Gwasanaeth gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot ym mis Mehefin 2015, ac un arall â Chyngor Bro Morgannwg ym mis Hydref 2015. Mae'r rhain yn ychwanegol at y rhai sydd gan yr Uned eisoes.

Yr Uned sy'n darparu'r Ysgrifenyddiaeth ar gyfer Gweithgor Agregau Rhanbarthol De Cymru, yn unol â gofynion Llywodraeth Cymru; ariennir hyn gan grant oddi wrth Lywodraeth Cymru. Mae'r Uned, ar y cyd ag Uned Flaen-gynllunio'r Cyngor, hefyd yn gweithredu fel yr Awdurdod Arweiniol ar gyfer monitro'r gwaith o gynllunio gwastraff yn rhanbarth De-orllewin Cymru yn unol â gofynion Llywodraeth Cymru. Cafodd Adroddiad Interim ar gyfer 2016/17 ei gynhyrchu a'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru. Mae'r gwaith o gynhyrchu adroddiad 2017/18 wedi dechrau.

O gofio'r llwyth gwaith ychwanegol, er mwyn gwella effeithiolrwydd mae'r Uned yn treialu gwahanol opsiynau o ran gweithio'n ystwyth a fydd yn lleihau amser teithio, yn lleihau gwastraff ac yn lleihau gofynion o ran gofod swyddfa. Bydd hyn yn galw am fuddsoddi mewn digideiddio data ac mewn meddalwedd gweithio ystwyth sy'n integreiddio â'r systemau swyddfa gefn presennol.

Y Llwyth Gwaith: Cadwraeth Wledig

Tirweddau Sir Gaerfyrddin a'i chynefinoedd a'i rhywogaethau yw rhai o adnoddau naturiol pwysigaf y sir. Maent yn ffurfio'r seilwaith gwyrdd sy'n darparu fframwaith ar gyfer ein hiechyd cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol. Mae'r Uned yn hyrwyddo dealltwriaeth o'r adnoddau hyn, ynghyd â'u gwarchod, eu gwella a'u rheoli'n gyfrifol.

Mae'r uned yn darparu cyngor i'r Uned Rheoli Datblygu, adrannau eraill y Cyngor a'r cyhoedd yn gyffredinol ynglŷn â thirwedd, coed, coetiroedd, gwrychoedd, bioamrywiaeth, tir comin ac ar ddatblygu o fewn ardal [Canllawiau Cynllunio Atodol Caeau'r Mynydd Mawr](#). Mae hefyd yn allweddol o ran sicrhau bod datblygiadau a gymeradwywyd a phrosiectau eraill yn cydymffurfio â deddfwriaeth berthnasol a pholisïau'r CDLI sy'n ymwneud â'r amgylchedd naturiol. Mae'r swyddog Bioamrywiaeth yn hwyluso Partneriaeth Natur Sir Gaerfyrddin a'r gwaith o ddatblygu ei Chynllun Adfer Natur, a bydd hyn o gymorth i gyflawni amcanion Cynllun Gweithredu Adfer Natur Llywodraeth Cymru.

Mae'r Uned Fusnes Cadwraeth Wledig yn cyflawni'r swyddogaethau statudol canlynol:

- Gorchmynion Cadw Coed - Rheoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Coed) 1999;
- Rheoliadau Perthi 1997; a
- Deddf Cofrestru Tir Comin 1965.

Erbyn hyn mae'r Uned yn gweithio gydag adrannau eraill o fewn y Cyngor er mwyn sicrhau bod gweithrediadau'r Cyngor yn cydymffurfio o dan Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016, a bod y Cyngor yn adrodd wrth Lywodraeth Cymru fel sy'n ofynnol o dan y Ddeddf hon. Cafodd Blaen-gynllun y Cyngor mewn perthynas â Deddf yr Amgylchedd ei gwblhau ym mis Mawrth 2017 a bellach caiff ei fonitro'n fewnol gan y Cyngor.

Y Llwyth Gwaith: Rheoli Adeiladu

Mae'r Uned wedi cynnal ei statws fel Ymgynghoriaeth Adeilad Siartredig CIOB ac mae wedi sefydlu rhwydwaith o fwy na [75 o bartneriaid lleol](#) gan gynnwys asiantau, ymgynghorwyr a gweithwyr proffesiynol eraill ym maes adeiladu i sicrhau bod gwasanaeth o safon uchel yn cael ei ddarparu. Mewn cydweithrediad â Choleg Sir Gâr, cynhelir seminarau/gweithdai hyfforddiant yn rheolaidd er budd cwsmeriaid er mwyn darparu cyngor a chymorth i ddeall a dehongli'r newidiadau presennol ac arfaethedig i ddeddfwriaeth.

Mae'r Uned hefyd wedi cymryd rhan yng [Ngwobrau Rhagoriaeth Adeiladu](#) blynyddol LABC, sydd â'r nod o ddathlu llwyddiant timau dylunio ac adeiladu sydd wedi cynhyrchu adeiladau eithriadol o fewn y Sir. Mae'r cynllun Gwobrau, p'un a yw'n un Sirol, rhanbarthol neu genedlaethol, yn ddefnyddiol wrth hyrwyddo gwaith yr Uned ac mae'r aelodaeth hirsefydlog gyda'r LABC wedi bod yn amhrisiadwy o ran hyrwyddo'r Uned

Mae'r Uned hefyd wedi cynhyrchu llawlyfr 'Canllaw i ymestyn eich cartref'. Bwriad y canllaw, sydd ar gael yn ddwyieithog ac mewn fformat electronig, yw rhoi cyngor am brosiectau adeiladu ar raddfa fach megis estyniadau, addasu garej, addasu atig, newidiadau strwythurol ynghyd â phrosiectau nodweddiadol eraill ar raddfa fach.

Prosiectau cyfredol

Adolygiadau Gwasanaeth - Mae'r adrannau uchod wedi cyfeirio at yr adolygiadau gwasanaeth mae'r Awdurdod Cynllunio Lleol wedi'u cynnal yn ystod y blynyddoedd diwethaf, fel rhan o raglen dreigl, barhaus o wirio, cynllunio ac adolygu. Mae effeithiau hyn wedi bod yn arwyddocaol yn nhermau gwella'r ffordd y caiff gwybodaeth ei phrosesu a'i rhannu, a hefyd deall beth mae'r cwsmer yn ei ddisgwyl o ran amseroldeb ac ansawdd darparu'r gwasanaeth a gwneud penderfyniadau.

Fel rhan o'r adolygiadau parhaus, mae'r Awdurdod Cynllunio Lleol wedi ystyried sut orau i ymgysylltu â rhanddeiliaid ac ymgynghoreion, gyda phwyslais penodol ar hyn o bryd ar natur ac amseroldeb ymatebion mewnol/allanol i ymgynghoriadau. Fel y nodwyd, gwneir hyn, i ryw raddau, trwy gynnwys y partion perthnasol cyn gynted ag sy'n bosibl yn y broses cyn cyflwyno cais, a'r bwriad yw ffurfioli hyn (yn unol â rhestr taliadau) yn ddull trawsadrannol/asiantaethol o dan faner y Tîm Datblygu.

Gorllewin Caerfyrddin - Mae'r dull Tîm hwn wedi digwydd i ryw raddau (heb ei ffurfioli) i helpu i gyflawni safle strategol pwysig ar ymyl gorllewinol Caerfyrddin. Mae'r safle yn destun Canllaw Cynllunio Atodol mabwysiedig ar ffurf Cyfarwyddyd Cynllunio a Datblygu a fydd yn arwain at ddarparu 1100 + anheddau ac ysgol newydd, yn ogystal â gwella'r seilwaith ffyrdd yn sylweddol. Bydd hyn hefyd o fudd i ddyheadau Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant, yn ogystal â datblygu pencadlys S4C sydd bron wedi'i gwblhau.

Datblygiad Llesiant a Gwyddor Bywyd Llanelli - Mae hwn yn brosiect arwyddocaol yn rhanbarthol sydd wedi arwain at fod y tîm Cynllunio yn arwain mewn dull cydweithredol er mwyn cyflawni datblygiad strategol mawr sy'n un o brosiectau conglaen Bargaen Ddinesig Dinas-ranbarth Bae Abertawe. Mae'r cynnig yn cynnwys darparu Canolfan Iechyd Cymuned (Sefydliad Gwyddor Bywyd, Canolfan Addysg Llesiant a Chanolfan Darpariaeth Glinigol),

Sefydliadau Amhreswyl (Ymchwil a Datblygu Busnes), Canolfan Fusnes Gwyddor Bywyd, Canolfan Lesiant (gan gynnwys canolfan ymwelwyr a chyfleusterau cymunedol, hamdden a chwaraeon), Cyfleusterau Cymorth Byw (gan gynnwys gofal preswyl, tai gofal ychwanegol, ac adsefydlu clinigol), Llecyn Hamdden Awyr Agored Cysylltiedig, Lleoedd Hamdden a Therapi; Tirlunio a Llecynnau Cyhoeddus; Seilwaith Cyfleustodau ac Ynni; a Mynediad a Lleoedd Parcio ar dir yn Llynnoedd Delta yn Llanelli. Mae'r cynnig datblygu hwn, sy'n cwmpasu tua 23 hectar, yn ceisio darparu'r cyfleusterau uchod fel eu bod yn cael effaith gadarnhaol ar wella ansawdd bywyd pobl, gwella iechyd a/neu ddarparu cyfleoedd ymchwil o fewn yr ardal iechyd rhanbarthol ehangach.

Llwybr Dyffryn Tywi - Mae'r Awdurdod Cynllunio yn ymwneud â'r prosiect hwn sydd o arwyddocâd lleol ac sydd ar y gweill wrth i'r hen reilffordd rhwng Caerfyrddin a Llandeilo gael ei hadfywio yn atyniad hamdden o bwys ac yn atyniad i ymwelwyr. Bydd yn darparu llwybr di-draffig trwy un o ardaloedd hardd Cymru, gan ddilyn llwybr sy'n cydreddeg i raddau helaeth iawn ag afon Tywi wrth iddi lifo o Llandeilo i Gaerfyrddin ar ei ffordd i Fae Caerfyrddin. Bydd y llwybr yn cysylltu ag atyniadau twristaidd pwysig gan arwain at fanteision o ran twristiaeth a datblygiad economaidd, a bydd hefyd yn rhoi'r opsiwn i bobl gael teithio mewn modd cynaliadwy ac iach, gan gysylltu â phentrefi rhwng y ddwy brif dref. Mae'r cynllun wedi'i rannu'n wahanol gamau; mae'r pen gorllewinol (rhwng Abergwili a Nantgaredig) wedi'i rannu'n bedwar cam a fydd yn cael eu datblygu'n raddol, a rhoddwyd caniatâd cynllunio eisoes ar gyfer hyn. Bydd y pen dwyreiniol yn ffurfio'r sail ar gyfer cyflwyniad pellach i'r Awdurdod Cynllunio ac mae'n debygol o gynnwys cysylltiadau oddi ar yr A483 heibio i Ysgol Bro Dinefwr. Gan ddibynnu ar y dyluniad terfynol a'r opsiynau o ran cysylltu ar bob pen, bydd Llwybr Dyffryn Tywi tua 16 milltir o hyd. Bydd y llwybr yn 3m o led gydag arwyneb wedi'i darmacio a bydd yn darparu llwybr cyswllt amldefnydd e.e. beicwyr a cherddwyr.

Ymgynghoriaeth Blaen-gynllunio - Fel y soniwyd eisoes, ochr yn ochr â'i swyddogaeth statudol barhaus a chyflawni ymrwymadau parhaus eraill, mae'r tîm Blaen-gynllunio wedi sefydlu ymgynghoriaeth gynllunio fewnol i gynorthwyo â'r gwaith o sicrhau'r cyfleoedd mwyaf posibl i gyflenwi safleoedd sy'n eiddo i'r Cyngor, ac i sicrhau eglurder o ran cyfleoedd datblygu yn y dyfodol. Fodd bynnag, dros y flwyddyn ddiwethaf gyda'r gwaith o Adolygu'r CDLI yn mynd rhagddo, bu llai o amser i'w dreulio ar y maes hwn. Bydd dyfodol y gwaith hwn yn dibynnu ar p'un a ellir dod o hyd i gyllid yn ystod y flwyddyn i ddod i gyflogi staff ychwanegol, o ystyried fod yn rheiny sydd ynghlwm wrth y gwaith hwn ar hyn o bryd yn dychwelyd i weithio'n bennaf ar y CDLI.

Tasglu - Mae'r Gwasanaeth Cynllunio yn rhoi cyngor fel rhan o'r Tasglu aml-wasanaeth a grëwyd i ystyried materion yn ymwneud â canol trefi Rhydaman a Llanelli. Mewn perthynas â Llanelli mae hyn yn cynnwys y Gorchymyn Datblygu Lleol sydd ar ddod i ddelfio â materion penodol yng nghanol y dref.

Fel y cyfeiriwyd ato, mae gan y Gwasanaeth gysylltiadau cryf â strategaeth adfywio'r Cyngor a'r tîm adfywio. Bydd y berthynas waith agos hon yn sicrhau y caiff cynigion eu cyflawni mewn modd cyson a chydlynol, yn unol ag egwyddorion cynllunio cadarn a pholisïau cynllunio cenedlaethol a lleol.

TG - Mae'r Gwasanaeth wedi bod yn treialu cyfrifiaduron llechen gan roi pwyslais ar geisio sefydlu llwybr cyfathrebu gwell i swyddogion sy'n gweithio ar safle, a lle bo angen bydd yn

cynghori ynglŷn â gwelliannau i'r system gan ganiatáu i'r system gael ei theilwra yn ôl y modd y mae'r adran yn gweithredu. Y gobaith yw lleihau faint o bapur a dogfennau a gynhyrchir i ffurfio ffeil bapur confensiynol. Mae hyn yn rhedeg ochr yn ochr â strategaeth gweithio ystwyth y Cyngor Sir, ac mae'n ategu hynny, a chaiff ei ystyried fel elfen allweddol o ran cynnal gwasanaeth effeithiol ar draws ardal ddaearyddol fawr Sir Gaerfyrddin.

Prosiect Caeau'r Mynydd Mawr - Mae ardal Cross Hands wedi'i dynodi fel un o'r tair canolfan dwf yng Nghynllun Datblygu Lleol Sir Gaerfyrddin. Mae'r ardal hefyd yn gynefin addas ar gyfer iâr fach yr haf Britheg y Gors, sy'n nodwedd ar Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) Caeau'r Mynydd Mawr. Wrth weithredu'r prosiect mae'r Swyddog Prosiect Cadwraeth yn helpu i gyflawni amcanion economaidd allweddol gan sicrhau bod y datblygu yn cydymffurfio â deddfwriaeth yr UE. Cyllidir y swydd gan dderbynebaw a sicrhawyd drwy gytundebau Adran 106, a cheir derbynebaw o ddatblygiadau i dalu cyflog y swyddog prosiect hyd at 2021, yn gyson â cyfnod y CDLI.

Yn ystod y flwyddyn mae'r prosiect wedi cyflawni'r canlynol:

- Gosod ffensys ar 8 o safleoedd er mwyn caniatáu pori ar safleoedd sydd wedi'u hesgeuluso neu well rheolaeth ar safleoedd sydd eisoes yn cael eu pori.
- Lladd gwair ar 11 o safleoedd i leihau dwysedd y llystyfiant, rheoli brwyn ac annog stoc i bori.
- Rheoli llystyfiant ar 2 safle i gynyddu'r cynefinoedd glaswelltir;
- Prysgoedio a ffensio gwrychoedd o gwmpas 3 chae ar safle sy'n eiddo i'r prosiect gan ddefnyddio cyllid gan Gynllun Glastir Llywodraeth Cymru, gwella gwrychoedd a rheoli tir pori.
- Gweithredu rhaglenni rheoli clymog ar 2 safle.
- Cynorthwyo gyda rheoli tir pori ar 12 safle - dod o hyd i stoc, rheoli pori a symud stoc rhwng safleoedd i wella cynefinoedd.
- Cynorthwyo i gynnal profion TB ar wartheg cyn eu symud.
- Gweithio gyda'r Gwasanaeth Tân a gwirfoddolwyr lleol i wneud gwaith llosgi dan reolaeth ar 3 safle i adfer glaswelltir fel ei fod yn barod i gael ei bori;
- Trawsleoli tyweirch ar 2 safle glaswelltir, gan eu symud o safleoedd datblygu i ardaloedd a reolir gan y prosiect.
- Ymweld ag ysgol leol, Cynghorwyr Cymuned a Chynghorwyr Sir a staff y Cyngor.

Mae'r prosiect yn gweithio gyda chydweithwyr o adrannau eraill Cyngor Sir Caerfyrddin, Yr Ymddiriedolaeth Gwarchod Glöynnod Byw, PONT, Ymddiriedolaeth Bywyd Gwyllt De a Gorllewin Cymru, Cyfoeth Naturiol Cymru, Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru, Yr Ymddiriedolaeth Gwarchod Cacwn, Llywodraeth Cymru a gwirfoddolwyr i gyflawni nodau cyffredin o fewn ardal y prosiect.

Fel ym mis Mawrth 2018, mae gan y prosiect 19 o gytundebau rheoli ar waith gyda pherchnogion tir, mae'n rheoli ardaloedd o 2 Barc Gwledig ac yn berchen ar 3 safle arall ac yn eu rheoli. Gyda'i gilydd mae'r rhain yn cynnwys 80 hectar o gynefin bridio addas ar gyfer Britheg y Gors.

Prosiect Corsydd Sir Gaerfyrddin - Mae'r Swyddog Tir Comin a'r Rheolwr Cadwraeth Wledig yn parhau i weithio gyda'r Swyddog Bioamrywiaeth wrth barhau â Phrosiect Corsydd Sir

Gaerfyrddin a dderbyniodd werth £43,000 o gymorth grant gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri (daeth y prosiect i ben ym mis Mawrth 2017). Mae pob un o'r chwe safle a gwmpesir gan y prosiect hwn yn ardaloedd o dir comin heb unrhyw berchnogion hysbys: fel y cyfryw disgwylir i'r Cyngor ddiogelu'r safleoedd hyn rhag gweithgareddau anghyfreithlon. Mae'r prosiect wedi gweithio i wella statws cadwraeth y tiroedd comin hyn. Mae Prifysgol Abertawe yn parhau i wneud gwaith ymchwil gwyddonol ar ddwy o'r corsydd. Crëwyd llwybr beicio ([O Gomin i Gomin](#)) ac mae i'w weld ar wefan Darganfod Sir Gâr. Eleni caiff strimynnau atal tân eu torri eto ac mae gwaith ychwanegol wedi cael ei wneud i gadw dŵr o fewn y mawn dwfn ar y Figyn. Gall cysylltiadau â phrosiect mawnogydd Cynllun Rheoli Cynaliadwy Cymru gyfan arwain at arian ychwanegol ar gyfer cael gwared â phrysgwydd, ffensio a chodi ymwybyddiaeth.

Cynllun Adfer Natur Sir Gaerfyrddin - Mae'r staff yn parhau i hwyluso Partneriaeth Natur Sir Gaerfyrddin (Partneriaeth Bioamrywiaeth Sir Gaerfyrddin gynt), sy'n dwyn ynghyd yr holl sefydliadau sy'n ymwneud â chadwraeth natur yn y Sir. Mewn partneriaeth, mae'r Swyddog Bioamrywiaeth yn parhau i gyflwyno prosiectau ar draws y sir, mae rhai yn cynnwys cadwraeth ymarferol (gwella cynefin llygod pengrwn y dŵr yn Llanelli), tra bod eraill yn codi ymwybyddiaeth o faterion bioamrywiaeth (BioBlitz ym Mharc Gwledig Pen-bre) ac wedi datblygu arferion gorau bioamrywiaeth mewn adrannau eraill yng Nghyngor Sir Caerfyrddin (Nodiadau Canllawiau Ecolegol i swyddogion). Mae hyn yn gyson â dyletswyddau newydd Cyngor Sir Caerfyrddin a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016. Caiff llawer o'r gwaith hwn ei ariannu gan grant Amgylchedd a Datblygu Cynaliadwy Llywodraeth Cymru i'r Awdurdod.

Safle Morfa Berwig, Llanelli - Cafodd Gwarchodfa Natur Leol Morfa Berwig ei dynodi'n flaenorol ym mis Gorffennaf 2017 gan Cyfoeth Naturiol Cymru a thros y 12 mis diwethaf mae wedi parhau i gael ei rheoli er mwyn gwella ei werth o safbwynt cadwraeth natur. Defnyddiwyd arian Adran 106 ar gyfer rheoli cynefin tir llwyd ar y safle, ac mae rhai ardaloedd lle'r oedd prysgwydd yn dechrau tyfu wedi cael eu torri'n ôl i ailsefydlu'r cyfnodau cynharach o olyniaeth llystyfiant. Fel rhan o'r gwaith hwn cafodd y pwll bas oedd yno eisoes ei wneud yn fwy agored, ac mae bellach yn fwy hygyrch i'r cyhoedd. Yn ogystal, gwnaed gwelliannau i'r arwyddion a bellach mae'r llwybr i'r safle wedi'i nodi o'r Bynea. Er mwyn sicrhau bod y safle yn haws i'r gymuned leol ei ddefnyddio a'i fwynhau, a chan ddefnyddio arian arall, mae'r llwybrau mynediad wedi'u gwella. Datblygwyd prosiect ar gyfer tymor bridio 2018 a oedd i gynnwys Ysgol y Bynea er mwyn arsylwi adar sy'n nythu ar y safle, a phrynwyd 50 o flychau nythu. Cynhelir dau grŵp gwaith gwirfoddol ar y safle bob mis, un gyda Mencap ac un gyda gwirfoddolwyr cadwraeth. Caiff llawer o'r gwaith a wneir ar y safle o ddydd i ddydd ei oruchwyllo gan y Swyddog Cadwraeth Hamdden.

Adolygiad Mwynau a Gwastraff - Cafodd adolygiad yr Uned Mwynau a Gwastraff o'r broses bresennol ei ohirio yn ystod y flwyddyn oherwydd yr ailstrwythuro. Bydd yr adolygiad hwn yn aildechrau yn 2018/19. Y nod yw i roi cyfle i'r tîm brofi'r gwasanaeth o safbwynt y cwsmer, er mwyn nodi pa faterion oedd yn effeithio ar ei berfformiad cyfredol, a beth oedd yn peri i hyn ddigwydd o fewn y system bresennol.

Pwysau lleol

Un ffactor sydd wedi rhoi pwysau ar y Timau Rheoli Datblygu yw effeithiau'r gofyniad am gyfraniadau ariannol tuag at ddarparu Tai Fforddiadwy yn y sir. Mae'r gofyniad hwn cynnwys aneddiadau sengl ac wedi creu heriau o ran canfyddiadau o hyn, a'r ffordd orau o sicrhau hyn trwy gytundeb cyfreithiol. Rhoddwyd pwysau ar wasanaeth cyfreithiol y Cyngor o

ganlyniad, er y bu lleihad yn nifer y staff yn y gwasanaeth hwnnw ac mae'r broses yn cael ei hadolygu ar hyn o bryd. Defnyddiwyd Ymgymeriadau Unochrog dros y flwyddyn ddiwethaf er mwyn i'r gwasanaeth cyfreithiol allu canolbwyntio ar geisiadau Adran 106. Mae cymorth cyfreithiol yn parhau i fod ar gael bob amser oherwydd gall rhai ymgymeriadau unochrog fod yn gymhleth. Mae manteision y dull newydd hwn yn dechrau dod yn amlwg. Mae asiantau wedi bod yn gofyn am welliant o ran amserlenni ac eglurder yn y maes hwn ers tro.

Mae'r dyraniad tai uchel a bennir yn y CDLI yn cyflwyno heriau mewn perthynas â chyflenwad 5 mlynedd (cyflenwad 4.2 blynedd eleni yn hytrach na 4.1 yn 2017). Gall hyn ystumio 'gwir' ddarlun o'r cyflenwad tir ac argaeledd safleoedd y gellir eu cyflenwi'n wirioneddol yn ystod y blynyddoedd cychwynnol ar ôl mabwysiadu'r Cynllun. Ar hyn o bryd mae Llywodraeth Cymru yn adolygu'r modd y mae'n mesur ac yn nodi'r gwir argaeledd tir.

Mae cyflwyno'r Rheoliadau Ardoll Seilwaith Cymunedol ar 1 Ebrill 2015 wedi newid, trwy eu darpariaethau, y ffordd y gellir ceisio rhwymedigaethau cynllunio trwy Gytundebau Adran 106. Yn hyn o beth, cwtogwyd yn sylweddol ar y gallu i wneud rhwymedigaethau cynllunio yn ofynnol. Mae Rheoliadau'r Ardoll Seilwaith Cymunedol yn sefydlu ymagwedd fwy cyfyngedig o lawer tuag at rwymedigaethau cynllunio trwy Gytundebau Adran 106. Er bod y broses o godi tâl yr Ardoll Seilwaith Cymunedol, am y tro, wedi cael ei gohirio mewn perthynas â Sir Gaerfyrddin, mae effaith y ddeddfwriaeth yn parhau.

Mae effaith y ddeddfwriaeth yn golygu bod rhaid i'r profion ar gyfer gwneud rhwymedigaethau cynllunio'n ofynnol gael eu profi'n llawer mwy trwyadl, a bu angen mabwysiadu dull gweithio fesul achos unigol o benderfynu ar gyfraniadau a geisir, a bydd angen adolygu'r sylfaen dystiolaeth yn rheolaidd wrth benderfynu ar ofynion yn y dyfodol.

Yn ogystal, mae Rheoliadau'r Ardoll Seilwaith Cymunedol yn gosod cyfyngiad ar y cyfraniadau Adran 106 y gall Awdurdod Cynllunio Lleol eu cronni. Ers 6 Ebrill 2015, ni ellir defnyddio mwy na 5 rhwymedigaeth cynllunio wahanol i ddarparu arian ar gyfer un prosiect seilwaith penodol. Mae goblygiadau i hyn o ran y rhwymedigaethau hynny sy'n seiliedig ar effaith gronol ac y mae angen cyfraniadau cyfun i'w cyflenwi. Yn ei hanfod, effaith y ddarpariaeth hon yw na all yr Awdurdod Cynllunio Lleol mwyach sicrhau rhwymedigaeth cynllunio sy'n cyfrannu at, neu'n ariannu, unrhyw brosiect seilwaith neu fath o seilwaith os pennwyd eisoes 5 rhwymedigaeth cynllunio sy'n cyfrannu at neu'n ariannu'r un prosiect neu fath o seilwaith. Mae'r cyfyngiad hwn wedi cael ei ôl-ddyddio ac mae'n cymryd i ystyriaeth yr holl rhwymedigaethau cynllunio a bennwyd ers 6 Ebrill 2010.

BARN DEFNYDDWYR Y GWASANAETH

Yn 2017-18, cynaliasom arolwg boddhad cwsmeriaid gyda'r nod o asesu barn y bobl a gafodd benderfyniad ar gais cynllunio yn ystod y flwyddyn.

Anfonwyd yr arolwg at 562 **o bobl, a chafwyd ymateb llawn neu rannol gan** 17% o'r rheiny. Daeth y rhan fwyaf o'r ymatebion (62%) oddi wrth aelodau o'r cyhoedd yn hytrach nag oddi wrth asiantau. O'r canlyniadau a gafwyd dim ond yn achos 1% o'r ymatebwyr y cafodd eu cais cynllunio diweddaraf ei wrthod.

Gofynasom i'r ymatebwyr a oeddent yn cytuno neu'n anghytuno â chyfres o osodiadau am y gwasanaeth cynllunio yn Sir Gaerfyrddin. Rhoddwyd yr opsiynau canlynol iddynt fel atebion:

- Cytuno'n gryf;
- Tueddu i gytuno;
- Ddim yn cytuno nac yn anghytuno;
- Tueddu i anghytuno; ac
- Anghytuno'n gryf.

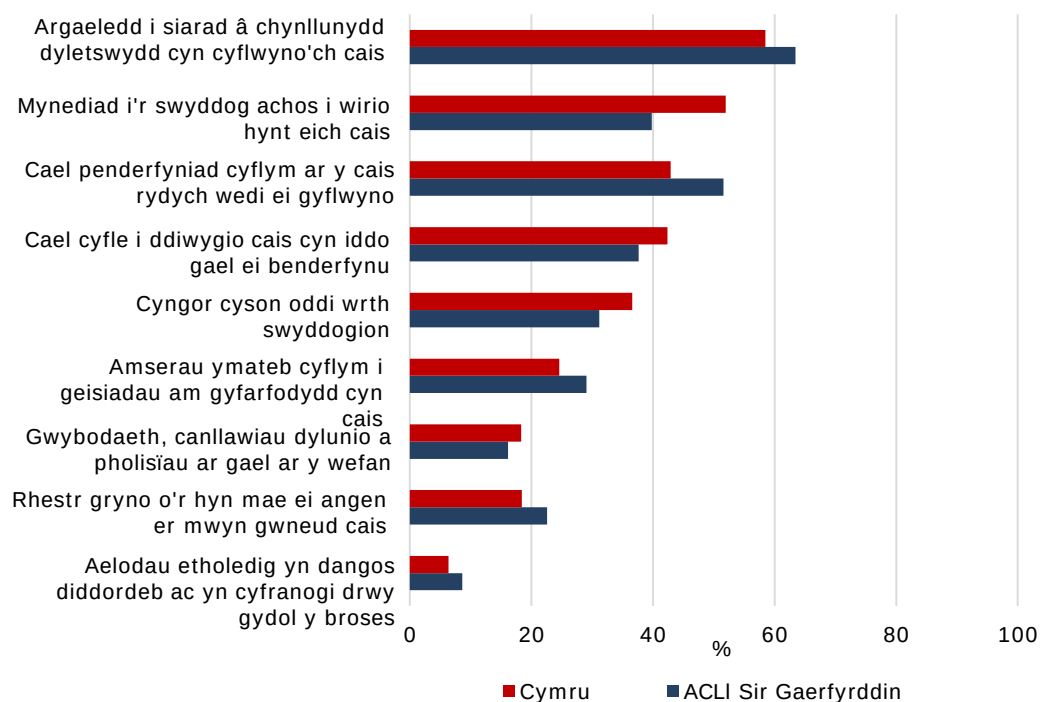
Mae Tabl 1 yn dangos canran yr ymatebwyr a ddewisodd naill ai 'tueddu i gytuno' neu 'cytuno'n gryf' fel ateb i bob gosodiad ynghylch ein hawdurdod cynllunio a Chymru. Fel y gwelir, mae Sir Gaerfyrddin yn parhau i fod yn uwch na chyfartaledd Cymru mewn perthynas â phob un o'r categorïau. Bydd trafodaethau pellach yn digwydd yn ystod diwrnodau i ffwrdd a chydag Uwch Swyddogion Rheoli Datblygu i sicrhau bod y mater o gysondeb a thegwch yn cael ei ystyried a'i ddeall yn well. Fodd bynnag, bu nifer o welliannau mewn perthynas â'r canlyniadau hyn yn ystod y blynyddoedd diwethaf, yn arbennig mewn perthynas â pwyntiau 2 a 4 isod (64% a 63% yn y drefn honno y llynedd).

Tabl 1: Canran yr ymatebwyr a gytunodd â phob datganiad, 2017-18

Canran yr ymatebwyr oedd yn cytuno bod:	ACLI Sir Gaerfyrddin %	Cymru %
Mae'r ACLI yn gorfodi ei reolau cynllunio'n deg ac yn gyson	52	55
Rhoddodd yr ACLI gyngor da i'ch helpu i wneud cais llwyddiannus	70	60
Mae'r ACLI yn rhoi help trwy gydol y broses, gan gynnwys mewn perthynas ag amc	60	52
Ymatebodd yr ACLI yn brydlon pan oedd ganddynt gwestiynau	71	62
Gwrandawodd arnynt ynghylch ei chais	62	60
Cafodd yr holl wybodaeth ddiweddaraf am eich cais	52	52
Yn fodlon yn gyffredinol ar sut deliodd yr ACLI â'ch cais	65	63

Hefyd, gofynasom i'r ymatebwyr ddewis tair nodwedd o'r gwasanaeth cynllunio o restr a fyddai, yn eu tyb nhw, yn eu cynorthwyo mwyaf i gyflawni datblygiadau llwyddiannus. Mae Ffigur 1 yn dangos canran yr ymatebwyr a ddewisodd bob nodwedd fel un o'u tri dewis. I ni, y dewis mwyaf poblogaidd oedd "argaeledd cynllunydd ar ddyletswydd i siarad ag ef cyn cyflwyno cais" - fel yr oedd y llynedd.

Ffigur 1: Nodweddion gwasanaeth cynllunio da, 2017-18

Roedd y sylwadau penodol a gafwyd yn yr adborth yn cynnwys:

- *"Awdurdod cynllunio da iawn. Yr unig beth yr wyf yn meddwl y mae angen mynd i'r afael ag ef yw'r gor-gyflenwad o ofod swyddfeydd masnachol yng Nghanol Tref Caerfyrddin, yn enwedig adeiladau hŷn a swyddfeydd uwchben siop. Efallai cael Dogfen Raglennu Sengl i gwmpasu'r mater gyda mathau eraill o ddefnydd sy'n bosibl ar gyfer yr adeiladau hyn i adfywio Canol y Dref?"*
- *"Penderfynwyd arnynt o fewn yr amserlen, yn wahanol i lawer o awdurdodau lleol eraill. Rhoddodd y swyddog achos gyngor defnyddiol er mwyn dod o hyd i leoliad gwell ar gyfer yr annedd arfaethedig. "*
- *" Mae angen i'r swyddog cadwraeth weithio mewn cytgor â'r swyddogion cynllunio a'u cefnogi."*

EIN PERFFORMIAD 2017-18

Mae'r adran hon yn disgrifio ein perfformiad yn 2017-18. Mae'n ystyried dangosyddion y Fframwaith Perfformiad Cynllunio a data eraill sydd ar gael i helpu i greu darlun cynhwysfawr o'n perfformiad. Lle bo'n briodol, rydym yn cymharu ein perfformiad ni a darlun Cymru gyfan.

Caiff ein perfformiad ei ddadansoddi ar draws y pum agwedd allweddol ar gyflenwi gwasanaeth cynllunio, fel y'u nodir yn y Fframwaith Perfformiad Cynllunio:

- Gwneud cynlluniau;
- Effeithlonrwydd;
- Ansawdd;
- Ymgysylltu; a
- Gorfodi.

Gwneud cynlluniau

Ar 31 Mawrth 2018, roeddem yn un o'r 22 Awdurdod Cynllunio Lleol a oedd â chynllun datblygu cyfredol ar waith.

Yn ystod cyfnod yr Adroddiad Perfformiad Blyneddol, roedd gennym 4.2 blynedd o gyflenwad tir ar gyfer tai wedi'i nodi, ac felly ni oedd un o'r 18 Awdurdod Cynllunio Lleol yng Nghymru heb y cyflenwad gofynnol sef 5 mlynedd.

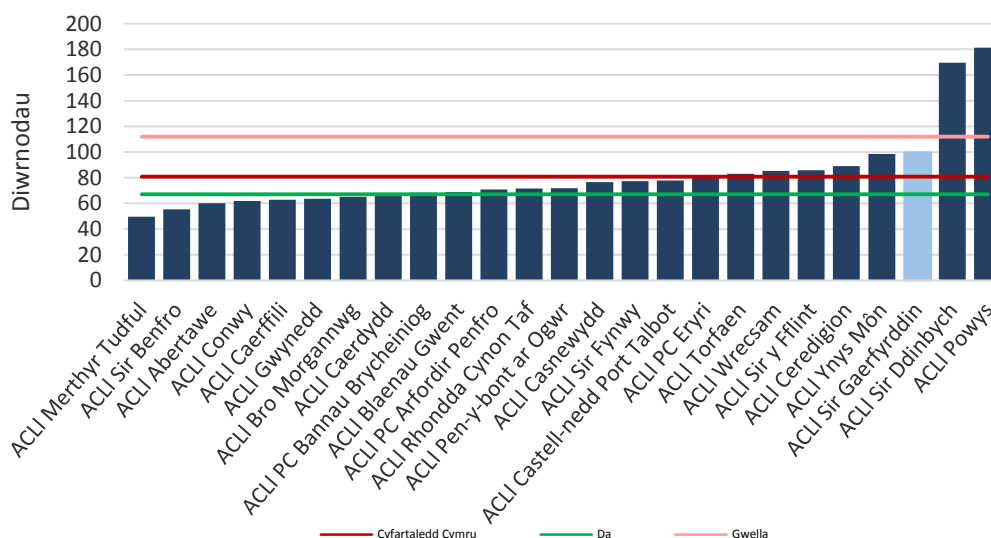
Fel y nodwyd yn gynharach yn y ddogfen hon, mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod bod yna broblem gyda chyflenwi tir ledled Cymru ac maent ar hyn o bryd yn edrych ar y mater hwn yn fanylach. Mae llawer o Awdurdodau Cynllunio Lleol yn pryderu bod y ffigurau tai rhy uchel a geir mewn CDLlau o ganlyniad i amcanestyniadau blaenorol wedi arwain at ddisgwyliadau afrealistig o ran y datblygiadau y gellir eu cyflawni'n flynyddol. Mae hyn yn amlwg o'r gwrthgyferbyniad mawr ag amcanestyniadau mwy diweddar, sydd yn sylweddol is am gyfnod o 15 mlynedd nag yr oeddent o'r blaen.

Effeithlonrwydd

Mae'r adran nesaf yn egluro pa mor fuan y gwnaeth yr ACLI ymdrin â'r gwahanol fathau o geisiadau cynllunio sy'n cael eu cyflwyno. Ceir sylwebaeth gyffredinol ar yr ychydig setiau data nesaf (Ffigurau 2-7) ar ddiwedd yr adran hon ar Effeithlonrwydd (tudalen 38).

Yn 2017-18, penderfynasom ar 1,360 o geisiadau cynllunio, a chymerodd pob penderfyniad 100 diwrnod (14 wythnos) ar gyfartaledd. Mae hyn yn cymharu â chyfartaledd o 81 diwrnod (12 wythnos) ar draws Cymru. Mae Ffigur 2 yn dangos yr amser cyfartalog mae pob Awdurdod Cynllunio Lleol yn ei gymryd i benderfynu ar gais yn ystod y flwyddyn.

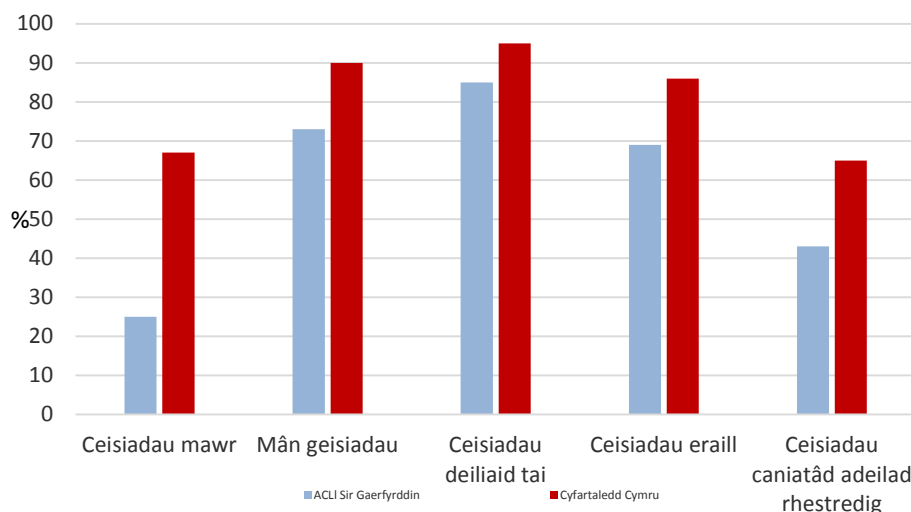
Ffigur 2: Amser ar gyfartaledd (diwrnodau) a gymerwyd i benderfynu ar geisiadau, 2017-18

Penderfynwyd ar 71% o'r holl geisiadau cynllunio o fewn y cyfnodau amser gofynnol. Hon oedd yr ail ganran isaf yng Nghymru ac roedd islaw'r targed, sef 80%. Cyrhaeddodd 22 o'r 25 Awdurdod Cynllunio Lleol y targed hwn o 80%.

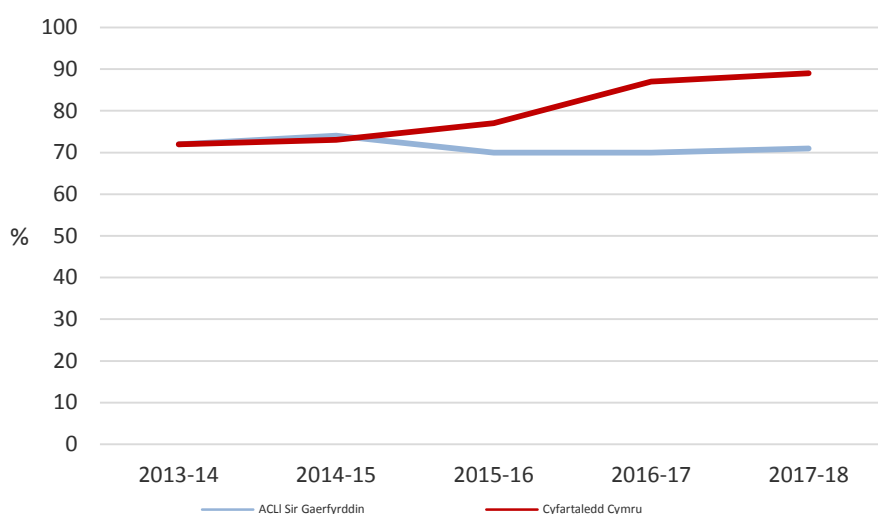
Mae Ffigur 3 yn dangos canran y ceisiadau cynlluniau y penderfynwyd arnynt o fewn y cyfnodau amser gofynnol ar draws y prif fathau o gais yn ein Hawdurdod Cynllunio Lleol ni ac yng Nghymru. Mae'n dangos ein bod wedi penderfynu ar 85 % o geisiadau gan ddeiliaid tai o fewn y cyfnodau amser gofynnol. Gwnaethom benderfynu hefyd ar 43% o'r ceisiadau am Ganiatâd Adeilad Rhestredig o fewn y cyfnodau amser gofynnol.

Ffigur 3: Canran y ceisiadau cynllunio y penderfynwyd arnynt o fewn y cyfnodau amser gofynnol, yn ôl eu math, 2017-18

Rhwng 2016-17 a 2017-18, fel y dengys Ffigur 4, cafwyd cynnydd o 70% yng nghanran y ceisiadau cynllunio y penderfynasom arnynt o fewn y cyfnodau amser gofynnol. Gwelwyd cynnydd yn ffigur Cymru eleni hefyd.

Ffigur 4: Canran y ceisiadau cynllunio y penderfynwyd arnynt o fewn y cyfnodau amser gofynnol

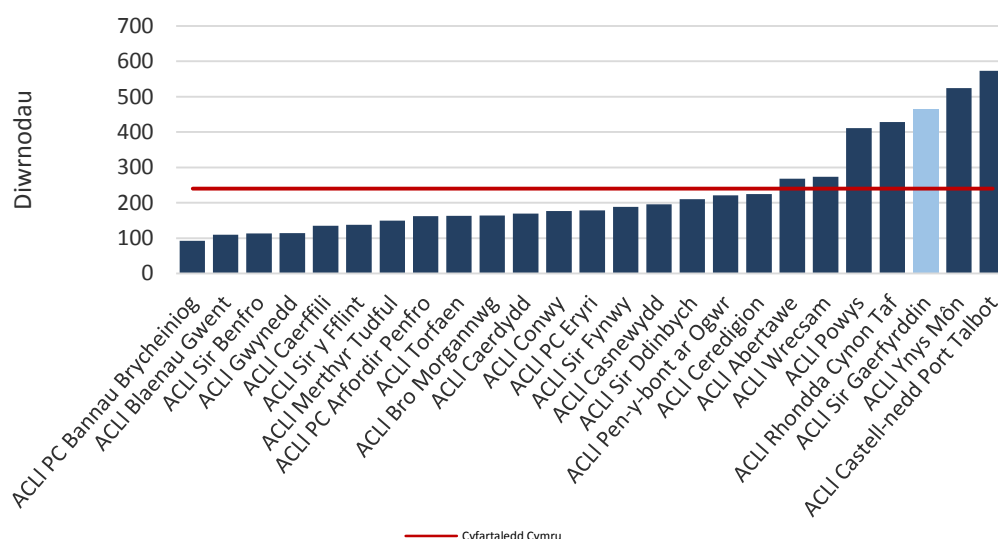
Dros yr un cyfnod:

- Bu gostyngiad yn nifer y ceisiadau a gawsom;
- Bu gostyngiad yn nifer y ceisiadau y penderfynasom arnynt; a
- Bu gostyngiad yn nifer y ceisiadau a gymeradwyasom.

Ceisiadau mawr

Gwnaethom benderfynu ar 24 o geisiadau cynllunio mawr yn ystod 2017-18, gyda 21% ohonynt (5 cais) yn destun Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol. Ar gyfartaledd, cymerwyd 466 diwrnod (67 wythnos) i benderfynu ar bob cais (gan gynnwys y rheiny oedd yn destun Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol). Fel y dengys Ffigur 5, dyma'r amser cyfartalog hiraf ond dau o blith holl Awdurdodau Cynllunio Lleol Cymru.

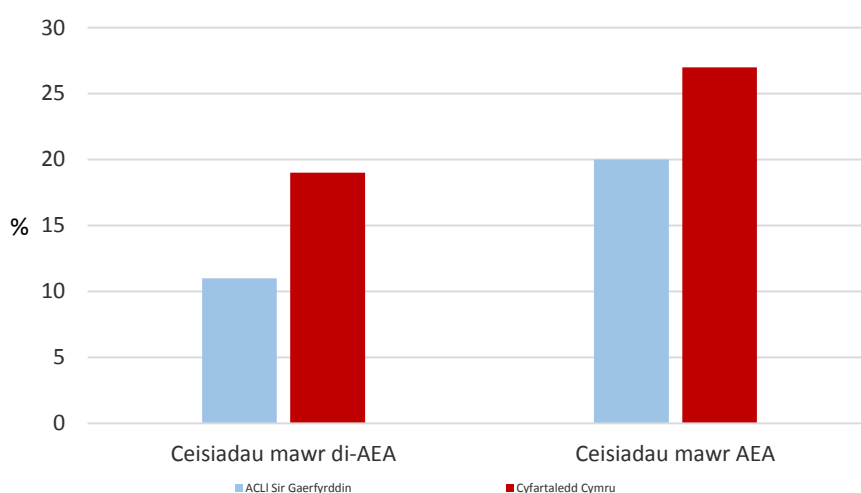
Ffigur 5: Amser cyfartalog (diwrnodau) a gymerwyd i benderfynu ar gais mawr, 2017-18

Penderfynwyd ar 25% o'r ceisiadau mawr hyn o fewn y cyfnodau amser gofynnol, o gymharu â 69% ar draws Cymru. Mae hyn yn dangos gwelliant o ffigur yr Awdurdod Cynllunio Lleol y llynedd sef 16%.

Mae Ffigur 6 yn dangos canran y ceisiadau mawr y penderfynwyd arnynt o fewn y cyfnodau amser gofynnol yn ôl y math o gais mawr. Penderfynwyd ar 11% o'n ceisiadau mawr 'safonol' h.y. y rhai nad oedd angen Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol arnynt, o fewn y cyfnodau amser gofynnol yn ystod y flwyddyn. Mae hyn wedi gwella rhywfaint o'r 6% a adroddwyd y llynedd.

Ffigur 6: Canran y ceisiadau Mawr y penderfynwyd arnynt o fewn y cyfnodau amser gofynnol yn ystod y flwyddyn, yn ôl y math o gais, 2017-18

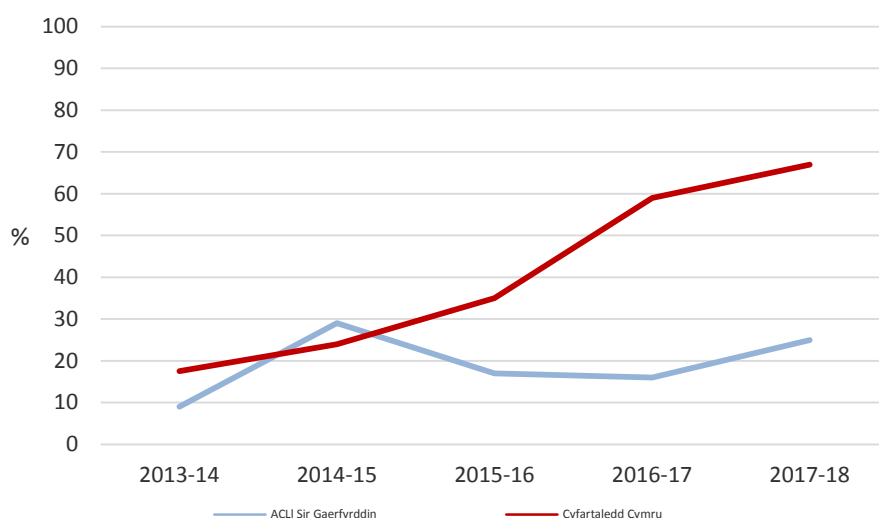

Yn ogystal, gwnaethom benderfynu ar 3 o geisiadau mawr a oedd yn destun Cytundeb Perfformiad Cynllunio o fewn y cyfnodau amser gofynnol yn ystod y flwyddyn.

Ers 2016-17, mae cynnydd o 16% wedi bod yng nghanran y ceisiadau mawr y penderfynwyd arnynt o fewn y cyfnodau amser gofynnol. Mewn cyferbyniad, mae nifer y ceisiadau mawr y penderfynwyd arnynt wedi gostwng tra bod nifer y ceisiadau sy'n destun Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol y penderfynwyd arnynt yn ystod y flwyddyn wedi cynyddu.

Mae Ffigur 7 yn dangos y duedd yng nghanran y ceisiadau cynllunio mawr y penderfynwyd arnynt o fewn y cyfnodau amser gofynnol yn y blynyddoedd diweddar, a sut mae hyn yn cymharu â chanrannau Cymru.

Ffigur 7: Canran y ceisiadau cynllunio mawr y penderfynwyd arnynt o fewn y cyfnodau amser gofynnol

Yn ystod yr un cyfnod:

- Cynyddodd canran y mân geisiadau y penderfynwyd arnynt o fewn y cyfnodau amser gofynnol o 70% i 73%;
- Gostyngodd canran y ceisiadau gan ddeiliaid tai y penderfynwyd arnynt o fewn y cyfnodau amser gofynnol o 87% i 85%; a
- Gostyngodd canran y ceisiadau eraill (gan gynnwys ceisiadau am Ganiatâd Adeilad Rhedredig) y penderfynwyd arnynt o fewn y cyfnodau amser gofynnol o 76% i 69%.

Mae angen i'r Awdurdod Cynllunio Lleol roi ystyriaeth bellach i'r canlyniadau a geir yn yr adran hon ar Effeithlonrwydd. Mae peth trafodaethau cynnar mewn fforwm o Brif Swyddogion Cynllunio Cymru gyfan yn awgrymu bod rhai o'r canlyniadau is na'r cyfartaledd yn deillio o barhad pwyslais Sir Gaerfyrddin ar weithio gydag ymgeisydd i gael cymeradwyaeth yn hytrach na gwrthod y cais - gan felly ymestyn yr amser a gymerir i benderfynu arno. Mewn llawer o Awdurdodau Cynllunio Lleol y dyddiadau targed sy'n llywio'r penderfyniadau – gan arwain at gyfraddau gwrthod llawer uwch nag yn Sir Gaerfyrddin. Mae llawer o'r ceisiadau hynny a wrthodwyd yn cael eu cymeradwyo maes o law trwy gais dilynol, sydd wrth gwrs yn cymryd amser ychwanegol. Hyd yma mae'r broses adolygu a gynhaliwyd ar gyfer Awdurdod Cynllunio Lleol Sir Gaerfyrddin a'r drafodaeth barhaus ag ymgeiswyr yn dynodi, yn gyffredinol, y byddai'n well gan yr ymgeiswyr gael gweithio gyda'r Awdurdod Cynllunio Lleol i sicrhau cymeradwyaeth a bod hyn yn cymryd mwy o amser yn hytrach na bod y caniatâd yn cael ei wrthod a bod rhaid iddynt ei ail-gyflwyno. Nid yw pob ymgeisydd yn rhannu'r safbwynt hwn ac mae angen i'r Awdurdod Cynllunio Lleol gymryd golwg gytbwys yn yr achosion hynny a bod yn barod i wrthod.

Mae hi hefyd yn glir o'r drafodaeth ddiweddar a gafwyd dros Gymru gyfan bod y rhan fwyaf o Awdurdodau Cynllunio Lleol yng Nghymru yn gwneud defnydd effeithiol o'r dull 'estyniad amser' a gyflwynwyd gan is-ddeddfwriaeth yng Nghymru. Mae hyn yn caniatáu i'r Awdurdod Cynllunio Lleol gyd-drafod dyddiad targed diwygiedig â'r ymgeisydd. Felly, mae llawer o Awdurdodau Cynllunio Lleol yn cyflawni canran uwch o benderfyniadau o fewn yr amser targed, er y bydd y cyfnod o amser yn hirach na'r targed statudol cychwynnol. Mae angen edrych ar hyn unwaith eto gyda'r swyddogion a'i fabwysiadu i raddau mwy gan Awdurdod Cynllunio Lleol Sir Gaerfyrddin mewn perthynas â cheisiadau yn y dyfodol, gan y byddai'n nodi gwelliant sylweddol yng nghanran y cheisiadau y penderfynir arnynt o fewn yr amser gofynnol. Wrth gwrs, nid yw'n adlewyrchu cyfanswm yr amser a gymerwyd.

Cafodd salwch staff effaith sylweddol ar ganlyniadau mewn perthynas â cheisiadau adeiladau rhestredig y llynedd, a olygai bod rhaid i Cadw awdurdodi pob Caniatâd Adeilad Rhestredig ar gyfer yr Awdurdod am gyfnod o fwy na 6 mis.

Mae hi hefyd yn amlwg bod Sir Gaerfyrddin yn derbyn y nifer uchaf o geisiadau cynllunio ond dau o blith holl awdurdodau cynllunio lleol Cymru. Mae angen ystyried p'un a oes gan y gwasanaeth ddigon o adnoddau i ddelio â'r lefel hon o gynllunio cheisiadau – yn enwedig o safbwynt cyfraniad gan staff arbenigol (Priffyrdd, Ecoleg, Draenio, Cyfreithiol ac ati).

Ansawdd

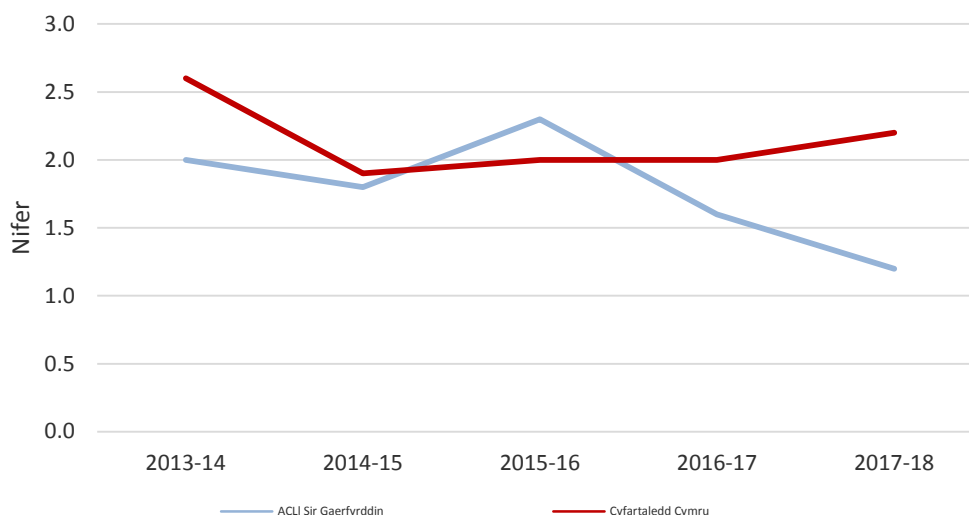
Mae'r adran nesaf yn canolbwyntio ar ansawdd y penderfyniad cyffredinol a wnaed – a wnaethom y penderfyniad iawn? Sut wnaethom ni mewn apêl? Mae sylwebaeth gyffredinol ar y setiau nesaf o ddata (Ffigurau 8-9) i'w gweld ar ddiwedd yr adran hon ar effeithlonrwydd (tudalen 41).

Yn ystod 2017-18, penderfynodd ein Pwyllgor Cynllunio ar 88 o geisiadau cynllunio yn ystod y flwyddyn, a oedd yn cyfateb i 6% o'r holl geisiadau cynllunio y penderfynwyd arnynt (yr un peth ag yn 2016/17). Yng Nghymru, penderfynodd pwyllgorau cynllunio ar 7% o'r holl geisiadau cynllunio.

Roedd 16% o'r penderfyniadau hyn a wnaed gan aelodau yn mynd yn groes i gyngor swyddogion. Mae hyn ddwywaith yn fwy nag yn 2016/17. Mae hyn yn cymharu â 9% o'r penderfyniadau a wnaed gan aelodau yng Nghymru. Mae hyn cyfwerth ag 1% o'r holl benderfyniadau ar geisiadau cynllunio a aeth yn groes i gyngor swyddogion; 0.6% yng Nghymru.

Yn 2017-18, cawsom 17 apêl yn erbyn ein penderfyniadau cynllunio, sy'n gyfwerth ag 1.2 apêl am bob 100 cais a gafwyd. Yng Nghymru, cafwyd 2.2 apêl am bob 100 cais. Mae Ffigur 8 yn dangos sut mae nifer yr apeliadau a gafwyd wedi newid ers 2016-17 a sut mae hyn yn cymharu â Chymru.

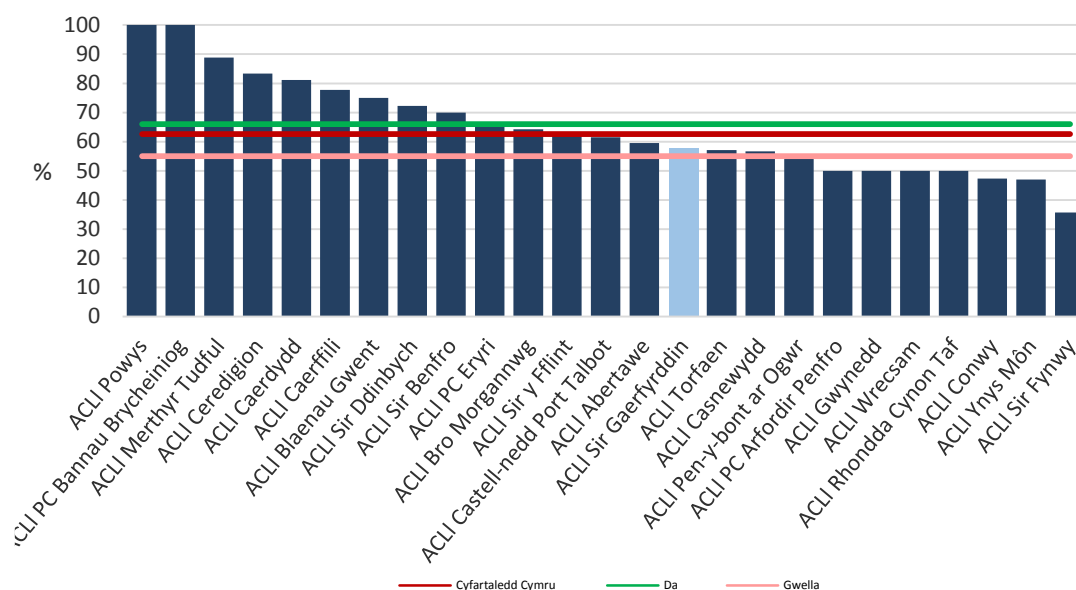
Ffigur 8: Nifer yr apeliadau a gafwyd am bob 100 cais cynllunio

Yn ystod yr un cyfnod, bu gostyngiad yng nghanran y ceisiadau cynllunio a gymeradwywyd o 86% i 85%.

O'r 19 apêl y penderfynwyd arnynt yn ystod y flwyddyn, gwrthodwyd 58%. Fel y dengys Ffigur 9, roedd y ganran hon yn is na chanran yr apeliadau a wrthodwyd ar draws Cymru gyfan ac roedd yn is na'r targed, sef 66%.

Ffigur 9: Canran yr apeliadau a wrthodwyd, 2017-18

Yn ystod 2017-18 ni chymeradwywyd unrhyw geisiadau am gostau mewn apêl adran 78.

Mae'r adran uchod yn dangos bod cyfradd is o apeliadau yn cael eu cyflwyno yn Sir Gaerfyrddin yn gyffredinol. Mae hyn yn debygol o fod o ganlyniad i'r gyfradd gymeradwyo sy'n parhau i fod ar lefel uchel o gymharu â llawer o Awdurdodau Cynllunio Lleol eraill (85%).

Cafodd 3 o'r 8 apeliad a gadarnhawyd eu gwrthod yn dilyn argymhelliad y swyddog i'w cymeradwyo. O'r apeliadau a ddaeth i law ac a wrthodwyd, mae lefel y rheiny a wrthodwyd yn parhau i fod yn is na chyfartaledd Cymru.

Ymgysylltu

Mae'r adran nesaf yn nodi sut yr ydym yn darparu modd i bobl ymgysylltu.

Rydym:

- yn un o'r 24 Awdurdod Cynllunio Lleol a ganiataodd i aelodau'r cyhoedd annerch y Pwyllgor Cynllunio; ac
- yn un o'r 21 Awdurdod Cynllunio Lleol a oedd â chofrestr ar-lein o geisiadau cynllunio.

Fel y dengys Tabl 2, cytunodd 70% o'r ymatebwyr yn ein harolwg cwsmeriaid 2017-18 fod yr Awdurdod Cynllunio Lleol wedi rhoi cyngor da i'w helpu i wneud cais llwyddiannus. Mae hyn wedi gwella o 64% yn y flwyddyn flaenorol.

Tabl 2: Adborth o'n harolwg cwsmeriaid 2017-18

Canran yr ymatebwyr oedd yn cytuno bod:	ACLI Sir Gaerfyrddin %	Cymru %
Rhoddodd yr ACLI gyngor da i'w helpu i wneud cais llwyddiannus	70	60
Gwrandawodd arnynt ynghylch ei chais	62	60

At ei gilydd mae'r adborth cyffredinol am y Gwasanaeth yn parhau i fod yn uwch na chyfartaledd Cymru ar gyfer y rhan fwyaf o gategoriau a arolygwyd. Bydd Pennaeth y Gwasanaeth a'r Rheolwr Rheoli Datblygu a Threftadaeth Adeiledig yn trafod y canlyniadau hyn ymhellach gyda'r Uwch Swyddogion Rheoli Datblygu a'r timau i edrych ar feysydd i'w gwella ymhellach.

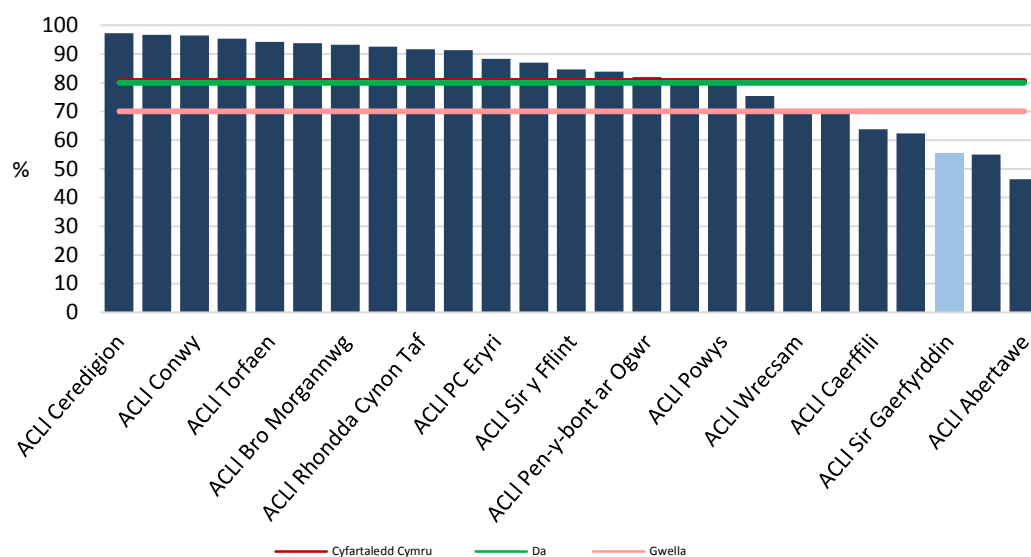
Gorfodi

Gellir gweld sylwadau cyffredinol ar y setiau nesaf o ddata (Ffigur 10) ar ddiwedd yr adran hon ar Orfodi (Tudalen 45).

Yn 2017-18 ymchwiliasom i 372 o achosion gorfodi, sy'n gyfwerth â 2 am bob 1,000 o'r boblogaeth. Roedd y ffigur hwn yn cymharu â 2 achos gorfodi yr ymchwiliwyd iddynt am bob 1,000 o'r boblogaeth ar draws Cymru.

Ymchwiliasom i 56% o'r achosion gorfodi hyn o fewn 84 diwrnod. Yng Nghymru, ymchwiliwyd i 81% o'r achosion o fewn 84 diwrnod. Mae ffigur 10 yn dangos canran yr achosion gorfodi yr ymchwiliwyd iddynt o fewn 84 diwrnod ar draws holl Awdurdodau Cynllunio Lleol Cymru.

Ffigur 10: Canran yr achosion gorfodi yr ymchwiliwyd iddynt o fewn 84 diwrnod, 2017-18

Caiff tîm Gorfodi newydd ei sefydlu yn ystod 2017/18. Bydd angen i'r Uwch Swyddog, ynghyd â'i dîm newydd, ystyried unrhyw welliannau pellach a allai fod yn bosibl mewn perthynas â pherfformiad yn gyffredinol.

ATODIAD A – FFRAMWAITH PERFFORMIAD

TROSOLWG

DANGOSYDD	DA	GWEDDO L	GWELLA
Gwneud cynlluniau			
A oes Cynllun Datblygu cyfredol yn ei le sydd o fewn cyfnod y cynllun?	Oes		Nac oes
Y gwyriad, wrth baratoi CDLI, oddi wrth y dyddiadau a nodwyd yn y Cytundeb Cyflawni gwreiddiol, mewn misoedd.	<12	13-17	18+
Adroddiadau Monitro Blyneddol wedi'u cynhyrchu yn dilyn mabwysiadu'r CDLI	Oes		Nac oes
Cyflenwad tir ar gyfer tai'r awdurdod cynllunio lleol ar hyn o bryd mewn blyneddodedd	>5		<5
Effeithlonrwydd			
Canran y ceisiadau "mawr" a gafodd eu pennu o fewn cyfnodau amser gofynnol	>60	50-59.9	<50
Amser ar gyfartaledd a gymerir i benderfynu ar geisiadau "mawr" mewn diwrnodau	Heb ei bennu	Heb ei bennu	Heb ei bennu
Canran yr holl geisiadau a benderfynwyd o fewn y cyfnodau amser gofynnol	>80	70-79.9	<70
Amser ar gyfartaledd a gymerwyd i benderfynu ar yr holl geisiadau mewn diwrnodau	<67	67-111	112+
Canran y ceisiadau am Ganiatâd Adeilad Rhestredig a benderfynwyd o fewn y cyfnodau amser gofynnol	Heb ei bennu	Heb ei bennu	Heb ei bennu
Ansawdd			
Canran y penderfyniadau a wnaed gan Aelodau yn groes i gyngor swyddogion	<5	5-9	9+
Canran yr apeliadau a gafodd eu gwrthod	>66	55-65.9	<55

CYFARTALEDD CYMRU	ACLI Sir Gaerfyrddin Y LLYNEDD	ACLI Sir Gaerfyrddin ELENi
Oes	Oes	Oes
67	Amh.	Amh.
Oes	Amh.	Amh.
7 o 25	4.1	4.2
67.4	16	25
240.1	567	466
88.5	70	71
80.7	95	100
65.4	-	43
8.6	8	16
62.6	60	58

DANGOSYDD	DA	GWEDDOL	GWELLA
Ceisiadau am gostau mewn apêl Adran 78 a gafodd eu cadarnhau yn y cyfnod adrodd	0	1	2+
Ymgysylltu			
A yw'r awdurdod cynllunio lleol yn caniatáu i aelodau'r cyhoedd annerch y Pwyllgor Cynllunio?	Ydy		Nac ydy
A oes gan yr awdurdod cynllunio lleol swyddog ar ddyletswydd i roi cyngor i aelodau'r cyhoedd?	Oes		Nac oes
A oes gan wefan yr awdurdod cynllunio lleol gofrestr ar-lein o geisiadau cynllunio sydd ar gael i aelodau'r cyhoedd olrhain cynnydd y ceisiadau (a gweld eu cynnwys)?	Oes	Rhannol	Nac oes
Gorfodi			
Canran yr achosion gorfodi a gafodd eu hymchwilio (penderfynwyd a oedd tramgwydd o'r rheolau cynllunio wedi digwydd ac, os felly, penderfynwyd a fyddai cymryd camau gorfodi yn addas ai peidio) o fewn 84 diwrnod	>80	70-79.9	<70
Amser ar gyfartaledd a gymerwyd i gymryd camau gorfodi cadarnhaol	Heb ei bennu	Heb ei bennu	Heb ei bennu

CYFARTALEDD CYMRU	ACLI Sir Gaerfyrddin Y LLYNEDD	ACLI Sir Gaerfyrddin ELENİ
0	1	0
Ydy	Nac ydy	Ydy
Oes	Oes	Oes
Oes	Oes	Oes
80.6	67	56
184.6	134	Dim data

ADRAN 1 – GWNEUD CYNLLUNIAU

Dangosydd	01. A oes Cynllun Datblygu cyfredol yn ei le sydd o fewn cyfnod y cynllun?	
“Da”	“Gweddol”	“Angen gwelliant”
Mae Cynllun Datblygu cyfredol (CDLI neu CDU) yn ei le ac o fewn cyfnod y cynllun	Ddim yn berthnasol	Nid oes cynllun datblygu cyfredol yn ei le (gan gynnwys lle mae’r cynllun wedi dod i ben)

Perfformiad yr Awdurdod	Oes
Cafodd y CDLI ei fabwysiadu ar 10 Rhagfyr 2014 ac mae’n darparu fframwaith defnydd tir cyfredol a chadarn.	

Dangosydd	02. Y gwyriad, wrth baratoi CDLI, oddi wrth y dyddiadau a nodwyd yn y Cytundeb Cyflawni gwreiddiol, mewn misoedd.	
“Da”	“Gweddol”	“Angen gwelliant”
Eir i'r afael â'r CDLI o fewn 12 mis i'r dyddiadau a nodir yn y Cytundeb Cyflenwi gwreiddiol	Eir i'r afael â'r CDLI o fewn 12 i 18 mis i'r dyddiadau a nodir ar y Cytundeb Cyflenwi gwreiddiol	Eir i'r afael â'r CDLI fwy na 18 mis yn hwyrach na'r dyddiad a nodir ar y Cytundeb Cyflenwi gwreiddiol

Perfformiad yr Awdurdod	Amh
Cafodd y CDLI ei fabwysiadu ar 10 Rhagfyr 2014. Mae adolygiad wedi cychwyn a chymeradwywyd y Cytundeb Cyflawni gan Lywodraeth Cymru ddiwedd Mehefin 2018.	

Dangosydd	03. Adroddiadau Monitro Blynyddol wedi'u cynhyrchu yn dilyn mabwysiadu'r CDLI	
"Da"		"Angen gwelliant"
Mae'n amser cyflwyno Adroddiad Monitro Blynyddol, ac mae un wedi'i baratoi		Mae'n amser cyflwyno Adroddiad Monitro Blynyddol, ac nid oes un wedi'i baratoi mewn pryd

Perfformiad yr Awdurdod	Amh
Cynhyrchwyd yr Adroddiad Monitro Blynyddol, a bydd yn cael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru erbyn 31 Hydref 2018. Cafodd ei gymeradwyo yn y Cyngor ar 10 Hydref 2018.	

Dangosydd	04. Cyflenwad tir ar gyfer tai'r awdurdod cynllunio lleol ar hyn o bryd mewn blynyddoedd	
"Da"		"Angen gwelliant"
Mae gan yr awdurdod 5.0 mlynedd neu fwy o gyflenwad o dir ar gyfer tai		Mae gan yr awdurdod lai na 5 blynedd o gyflenwad o dir ar gyfer tai

Perfformiad yr Awdurdod	4.2
Trafodir y mater hwn yn Adroddiad Monitro Blynyddol 2017/18 y CDLI. Bydd y materion yn ymwneud â lefelau cyflenwad 5 mlynedd yn cael eu hystyried a rhoddir sylw iddynt fel rhan o'r adolygiad o'r CDLI. Mae'r cyflenwad llai na 5 mlynedd yn fater sy'n gyffredin i'r rhan fwyaf o Awdurdodau Cynllunio Lleol ledled Cymru. Dylid nodi, oherwydd y modd y mae data ar gael ar draws Cymru, fod y canlyniad yn yr Adroddiad Perfformiad Blynyddol bob amser flwyddyn yn hwyr a bod y canlyniad uchod ar gyfer 31 Mawrth 2017.	

--

ADRAN 2 - EFFEITHLONRWYDD

Dangosydd	05. Canran y ceisiadau "mawr" a gafodd eu pennu o fewn cyfnodau amser gofynnol	
"Da"	"Gweddol"	"Angen gwelliant"
Penderfynwyd ar 60% neu fwy o'r ceisiadau o fewn yr amser statudol	Penderfynwyd ar rhwng 50% a 60% o'r ceisiadau o fewn yr amser statudol	Penderfynwyd ar lai na 50% o'r ceisiadau o fewn yr amser statudol

Perfformiad yr Awdurdod	25
Darparwyd sylwebaeth yn adran Effeithlonrwydd yr Adroddiad Perfformiad Blyneddol ar y canlyniad hwn (gweler tudalen 25). Mae'r sylwebaeth yn cydnabod bod angen i'r Awdurdod Cynllunio Lleol wneud gwell defnydd o'r darpariaethau ar gyfer cytuno ar estyniad amser gyda'r ymgeisydd. Dylai hyn wella'r canlyniadau ymhellach o dan y mesur hwn.	

Dangosydd	06. Amser ar gyfartaledd a gymerir i benderfynu ar geisiadau "mawr" mewn diwrnodau	
"Da"	"Gweddol"	"Angen gwelliant"
Targed i gael ei feincnodi	Targed i gael ei feincnodi	Targed i gael ei feincnodi

Perfformiad yr Awdurdod	466
Nid yw Llywodraeth Cymru wedi pennu meincnod ar gyfer y Dangosydd hwn hyd yma. Darparwyd sylwebaeth yn adran Effeithlonrwydd yr Adroddiad Perfformiad Blyneddol ar y canlyniad hwn (gweler tudalen 27).	

Dangosydd	07. Canran yr holl geisiadau a benderfynwyd o fewn y cyfnodau amser gofynnol	
“Da”	“Gweddol”	“Angen gwelliant”
Penderfynwyd ar 80% neu fwy o'r ceisiadau o fewn yr amser statudol	Penderfynwyd ar rhwng 70% ac 80% o'r ceisiadau o fewn yr amser statudol	Penderfynwyd ar lai na 70% o'r ceisiadau o fewn yr amser statudol

Perfformiad yr Awdurdod	71
Mae'r perfformiad yn is na chyfartaledd Cymru sef 88.5%. Darparwyd sylwebaeth yn adran Effeithlonrwydd yr Adroddiad Perfformiad Blyneddol ar y canlyniad hwn (gweler tudalen 27). Mae'r sylwebaeth yn cydnabod bod angen i'r Awdurdod Cynllunio Lleol wneud gwell defnydd o'r darpariaethau newydd ar gyfer cytuno ar estyniad amser gyda'r ymgeisydd. Bydd hyn yn gwella'r canlyniadau ymhellach o dan y mesur hwn.	

Dangosydd	08. Amser ar gyfartaledd a gymerwyd i benderfynu ar yr holl geisiadau mewn diwrnodau	
“Da”	“Gweddol”	“Angen gwelliant”
Llai na 67 diwrnod	Rhwng 67 a 111 diwrnod	112 diwrnod neu fwy

Perfformiad yr Awdurdod	100
Darparwyd sylwebaeth yn adran Effeithlonrwydd yr Adroddiad Perfformiad Blyneddol ar y canlyniad hwn (gweler tudalen 25).	

--

Dangosydd	08a. Canran y ceisiadau am Ganiatâd Adeilad Rhestredig a benderfynwyd o fewn y cyfnodau amser gofynnol	
"Da"	"Gweddol"	"Angen gwelliant"
Targed i gael ei feincnodi	Targed i gael ei feincnodi	Targed i gael ei feincnodi

Perfformiad yr Awdurdod	43
Oherwydd salwch y Swyddog oedd â dirprwyaeth dros ran sylweddol o'r flwyddyn hon roedd rhaid i bob cais am Ganiatâd Adeilad Rhestredig gael ei gyfeirio at Cadw er mwyn ei gymeradwyo. Roedd hyn yn anochel yn cynyddu faint o amser a gymerwyd i ddod i benderfyniad.	

ADRAN 3 - ANSAWDD

Dangosydd	09. Canran y penderfyniadau a wnaed gan Aelodau yn groes i gyngor swyddogion	
"Da"	"Gweddol"	"Angen gwelliant"
Llai na 5% o'r penderfyniadau	Rhwng 5% a 9% o'r penderfyniadau	9% neu fwy o'r penderfyniadau

Perfformiad yr Awdurdod	16
Mae'r perfformiad yn is na chyfartaledd Cymru o 8.6% o ran y penderfyniadau a wnaed gan Aelodau yn erbyn cyngor y swyddogion ar gyfer 2017/18. Os yw penderfyniadau'r Pwyllgor Cynllunio'n groes i gyngor swyddogion, caiff y rhesymau dros hynny (gan gynnwys sail polisi) eu cynnwys yng nghofnodion y Cyngor. Mae'r Awdurdod Cynllunio Lleol yn gwneud mwy o ddefnydd o'r digwyddiadau hyfforddi Aelodau a ddyrannwyd i gynyddu ymwybyddiaeth o'r penderfyniadau a wneir gan Bwyllgor.	

Dangosydd	10. Canran yr apeliadau a gafodd eu gwrthod	
"Da"	"Gweddol"	"Angen gwelliant"
Mwy na 66% (dwyrain o dair) o'r penderfyniadau cynllunio wedi'u hamddiffyn yn llwyddiannus adeg apêl	Rhwng 55% a 66% o'r penderfyniadau cynllunio wedi'u hamddiffyn yn llwyddiannus adeg apêl	Llai na 55% o'r penderfyniadau cynllunio wedi'u hamddiffyn yn llwyddiannus adeg apêl

Perfformiad yr Awdurdod	58

Dangosydd	11. Ceisiadau am gostau mewn apêl Adran 78 a gafodd eu cadarnhau yn y cyfnod adrodd	
"Da"	"Gweddol"	"Angen gwelliant"
Nid yw'r awdurdod wedi gorfod talu costau unrhyw apêl yn ei erbyn	Mae'r awdurdod wedi gorfod talu costau un apêl yn ei erbyn	Mae'r awdurdod wedi gorfod talu costau dwy apêl neu fwy yn ei erbyn

Perfformiad yr Awdurdod	0

ADRAN 4 – YMGYSYLLTU

Dangosydd	12. A yw'r awdurdod cynllunio lleol yn caniatáu i aelodau'r cyhoedd annerch y Pwyllgor Cynllunio?	
"Da"		"Angen gwelliant"
Mae aelodau'r cyhoedd yn gallu annerch y Pwyllgor Cynllunio		Nid yw aelodau'r cyhoedd yn gallu annerch y Pwyllgor Cynllunio

Perfformiad yr Awdurdod	Oes
Mae Awdurdod Cynllunio Lleol Sir Gaerfyrddin yn caniatáu i aelodau'r cyhoedd annerch y Pwyllgor Cynllunio.	

Dangosydd	13. A oes gan yr awdurdod cynllunio lleol swyddog ar ddyletswydd i roi cyngor i aelodau'r cyhoedd?	
"Da"		"Angen gwelliant"
Gall aelodau'r cyhoedd geisio cyngor gan swyddog cynllunio ar ddyletswydd		Nid oes swyddog cynllunio ar ddyletswydd ar gael.

Perfformiad yr Awdurdod	Oes
Er nad oes yna system "swyddog ar ddyletswydd" ffurfiol, mae'r holl swyddogion ar gael i ddelio ag ymholiadau cyffredinol gan y cyhoedd.	

Dangosydd	14. A oes gan wefan yr awdurdod cynllunio lleol gofrestr ar-lein o geisiadau cynllunio sydd ar gael i aelodau'r cyhoedd olrhain cynnydd y ceisiadau (a gweld eu cynnwys)?	
"Da"	"Gweddol"	"Angen gwelliant"
Mae pob dogfen ar gael ar lein	Dim ond manylion y cais cynllunio sydd ar gael ar lein. Rhaid gwneud cais uniongyrchol i weld dogfennau eraill	Ni chyhoeddir gwybodaeth am geisiadau cynllunio ar ein

Perfformiad yr Awdurdod	Oes
Mae'r Awdurdod Cynllunio Lleol yn cyhoeddi'r holl fanylion sy'n ymwneud â Chais Cynllunio ar wefan Cyngor Sir Caerfyrddin.	

ADRAN 5 - GORFODI

Dangosydd	15. Canran yr achosion gorfodi a gafodd eu hymchwilio (penderfynwyd a oedd tramgwydd o'r rheolau cynllunio wedi digwydd ac, os felly, penderfynwyd a fyddai cymryd camau gorfodi yn addas ai peidio) o fewn 84 diwrnod	
"Da"	"Gweddol"	"Angen gwelliant"
Ymchwilir i fwy nag 80% o achosion gorfodi mewn 84 diwrnod	Ymchwilir i rhwng 70% ac 80% o achosion gorfodi mewn 84 diwrnod	Ymchwilir i lai na 70% o achosion gorfodi mewn 84 diwrnod

Perfformiad yr Awdurdod	56
Mae Tîm Gorfodi newydd wedi'i sefydlu eleni. Yn ogystal cafwyd cyfnod sylweddol o amser pryd yr oedd swydd un o'r Swyddogion yn wag. Mae'r ddau fater hyn wedi effeithio ar forâl yn ystod y flwyddyn. Mae'r tîm newydd bellach wedi ymsefydlu (Tachwedd 2017) ac yn edrych ar ffyrdd y gallant wella'r prosesau gorfodi o fewn y Sir.	

Dangosydd	16. Amser ar gyfartaledd a gymerwyd i gymryd camau gorfodi cadarnhaol	
"Da"	"Gweddol"	"Angen gwelliant"
Targed i gael ei feincnodi	Targed i gael ei feincnodi	Targed i gael ei feincnodi

Perfformiad yr Awdurdod	Dim Data (gweler y sylwadau isod)
Mae Tîm Gorfodi newydd wedi'i sefydlu eleni. Yn ogystal cafwyd cyfnod sylweddol o amser pryd yr oedd swydd un o'r Swyddogion yn wag. Mae'r ddau fater hyn wedi effeithio ar forâl yn ystod y flwyddyn. Mae'r tîm newydd bellach wedi ymsefydlu (Tachwedd 2017) ac yn edrych ar ffyrdd y gallant wella'r prosesau gorfodi o fewn y Sir. Mae mesur yr amser cyfartalog a gymerir i gymryd camau gorfodi cadarnhaol yn ddull cymharol newydd o fesur y gwasanaeth gorfodi. Hyd yma, mae'n ffigur sydd wedi ei gwmpasu o fewn y dangosydd ehangach uchod (15) o ran mesur perfformiad yn erbyn y meincnod sefydledig o 84 diwrnod. Yn sgil datblygiad y gronfa ddata newydd ar gyfer Cynllunio, bydd yna gyfleuster i gyrchu a mesur data mewn modd mwy fforensig, a bydd hyn yn ffurfio rhan o'r Dangosyddion Perfformiad yn y dyfodol.	

--

ADRAN 6 – DANGOSYDDION DATBLYGU CYNALIADWY

Diben y Dangosyddion Datblygu Cynaliadwy yw mesur y cyfraniad mae'r system gynllunio yn ei wneud i ddatblygu cynaliadwy yng Nghymru.

Bydd y Dangosyddion Datblygu Cynaliadwy yn cael eu defnyddio i fesur cynnydd yn erbyn amcanion cynaliadwyedd cynllunio cenedlaethol, a nodir ym Mholisi Cynllunio Cymru, a gellir eu defnyddio i ddangos i'n rhanddeiliaid rôl a chwmpas y system gynllunio wrth gyflawni amcanion ehangach. Bydd y wybodaeth hefyd yn ddefnyddiol i awdurdodau cynllunio lleol er mwyn deall mwy am ganlyniadau'r system gynllunio ac yn helpu i lywio penderfyniadau yn y dyfodol.

Cyflwyniadau'r awdurdod	Yn chwarter 1 – cyflwynwyd y data'n rhannol (gweler y dangosydd datblygu cynaliadwy unigol isod) Yn chwarter 2 – cyflwynwyd y data'n rhannol (gweler y dangosydd datblygu cynaliadwy unigol isod) Yn chwarter 3 – cyflwynwyd y data'n rhannol (gweler y dangosydd datblygu cynaliadwy unigol isod) Yn chwarter 4 – cyflwynwyd y data'n rhannol (gweler y dangosydd datblygu cynaliadwy unigol isod)
Bob chwarter mae'r Awdurdod wedi cyflwyno'n rhannol y data y gofynnwyd amdanynt fel rhan o broses y dangosyddion datblygu cynaliadwy. Roedd y cyflwyniadau fel y ganlyn: 1. Cyflwyniadau wedi'u cwblhau. 2. Cyflwyniadau wedi'u cwblhau. 3. Cyflwyniadau wedi'u cwblhau. 4. Cyflwyniadau wedi'u cwblhau. 5. Ni chyflwynwyd unrhyw ddata. Nid oes gan yr Awdurdod Lleol system ar waith ar hyn o bryd i fonitro cyfanswm arwynebedd tir datblygiadau tir llwyd / maes glas. 6. Ni chyflwynwyd unrhyw ddata. Nid oes gan yr Awdurdod Lleol system ar waith ar hyn o bryd i fonitro cyfanswm yr arwynebedd a enillwyd/a gollwyd mewn perthynas â mannau agored. 7. Ni chyflwynwyd unrhyw ddata. Rhan A – mae data wedi'u cynnwys yn yr Adroddiad Perfformiad Blyneddol fodd bynnag. Nid yw Rhan B yn berthnasol gan nad yw'r Awdurdod Cynllunio wedi mabwysiadu Ardoll Seilwaith Cymunedol. Nid oedd llawer o'r data a nodir i'w casglu ar gael yn rhwydd am y rhesymau canlynol: • Yr amser mae ei angen i ddiweddarau systemau ceisiadau cynllunio: Ar hyn o bryd mae'r Awdurdod Cynllunio Lleol yn defnyddio system MIS LGS (y cynnyrch Headway yn benodol) i weinyddu ei broses ceisiadau cynllunio. Cyngorwyd yr Awdurdod Cynllunio Lleol tua canol y flwyddyn 2014 fod y system MIS LGS yn cael ei phrynu allan. Pryd hynny, rhoddwyd gwybod i'r Awdurdod y byddai'r cynnyrch Headway yn cael ei ddirwyn i ben dros yr ychydig flynyddoedd nesaf. Felly mae'r Awdurdod wedi bod yn gweithio i ddod o hyd i ddatrysiaid yn lle'r hen system. Dylai hyn gael ei ddatrys erbyn diwedd y flwyddyn ariannol hon, a bydd y cynnyrch newydd yn gallu ymdrin â monitro yn llawer mwy effeithiol na'i ragflaenydd (gan gynnwys dangosyddion datblygu cynaliadwy). Yn y cyfamser, mae'r Awdurdod yn parhau i ddibynnu ar system	

Headway. Ni fu modd i'r Awdurdod gael na gofyn am newidiadau i system Headway yn y cyfamser – nid oedd diweddariadau/addasiadau ar gael oherwydd bod y cynnyrch yn cael ei ddirwyn i ben. Felly mae hyn wedi effeithio ar y gwaith o gofnodi a chasglu dangosyddion datblygu cynaliadwy, a bydd yn parhau i wneud nes bod y gwaith o newid i'r system newydd wedi cael ei gwblhau'n llwyddiannus.

- Mae'r Awdurdod Cynllunio Lleol yn cydnabod na fydd yna unrhyw system newydd ar waith i gasglu manylion yn llawn ar gyfer Adroddiad Perfformiad Blyneddol 2019/20.

Dangosydd	SD1. Arwynebedd llawr (metrau sgwâr) y datblygiadau economaidd newydd ar safleoedd a neilltuwyd ar gyfer cyflogaeth a ganiatawyd ac a wrthodwyd yn ystod y flwyddyn.
------------------	---

Caniatawyd (metrau sgwâr)	
Data'r Awdurdod	2,661

Gwrthodwyd (metrau sgwâr)	
Data'r Awdurdod	200

2 gais mawr sy'n bennaf gyfrifol am y ffigur a nodir uchod mewn perthynas â cheisiadau a ganiatawyd:

W/36134 - Newid defnydd o warws i defnydd cymysg warws, busnes a diwydiannol cyffredinol ar 2 - 7 Ystâd Ddiwydiannol Tir Owen, Heol yr Orsaf, Sanclêr, SA33 4BP – 1348.5 metr sgwâr (b1, b2 a b8)

W/35655 - Adeiladu warws ailgylchu teiars ynghyd â swyddfeydd cysylltiedig, iard weithredol, clos storio a seilwaith ategol ar dir ger Heol Allt-y-cnap, Tre Ioan, Caerfyrddin, SA31 3QY – 710 metr sgwâr (b8)

Dangosydd	SD2. Caniatâd cynllunio a roddwyd ar gyfer datblygiadau ynni adnewyddadwy a charbon isel yn ystod y flwyddyn.
------------------	--

Rhoddwyd caniatâd (nifer y ceisiadau)	
Data'r Awdurdod	5

Rhoddwyd caniatâd (cynhyrchu ynni MW)	
Data'r Awdurdod	4

Roedd y 6 cais a ganiatawyd ar gyfer y canlynol:

- 1 Hydro-electrig (1.80 mw)
- 3 Ynni'r Gwynt (1.25 mw)
- 1 Bio-màs (0.50 mw)

Dangosydd	SD3. Nifer yr aneddiadau y rhoddwyd caniatâd cynllunio amdanynt yn ystod y flwyddyn.
------------------	---

Tai'r farchnad agored (nifer yr unedau)	
Data'r Awdurdod	590

Tai fforddiadwy (nifer yr unedau)	
Data'r Awdurdod	145

Caiff Tai Fforddiadwy eu diffinio yn Adran 5, Atodiad B, TAN 2: Nodyn Cyngor Technegol 2: Cynllunio a Thai Fforddiadwy

Tai Fforddiadwy - tai a ddarperir i'r rheiny nad yw eu hanghenion yn cael eu diwallu gan y farchnad agored. Dylai tai fforddiadwy:

- fodloni anghenion aelwydydd cymwys, gan gynnwys eu bod ar gael ar gost ddigon isel iddynt allu eu fforddio, ac a bennir gan ystyried incwm lleol a phrisiau tai lleol; a dylent fod
- yn cynnwys darpariaeth i wneud i'r cartref aros yn fforddiadwy ar gyfer aelwydydd cymwys yn y dyfodol, neu os yw cartref yn peidio â bod yn fforddiadwy neu fod y perchnogion yn cynyddu cyfran eu perchentyaeth fel eu bod yn berchen ar y cartref yn llawn, yn gyffredinol dylid ailddefnyddio unrhyw gymhorthdal i ddarparu tai fforddiadwy eraill.

Caiff hyn ei rannu'n ddau is-gategori:

- **Tai Rhent Cymdeithasol** - a ddarperir gan awdurdodau lleol a Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig lle mae lefelau rhent yn ystyried rhenti canllaw a rhenti meicnod Llywodraeth y Cynulliad; a
- **Tai Canolradd** - lle mae'r prisiau neu'r rhenti yn uwch na'r rheiny ar gyfer tai rhent cymdeithasol ond islaw prisiau neu renti tai ar y farchnad. Gall hyn gynnwys cynlluniau rhannu ecwiti (er enghraifft Cymorth Prynu). Mae tai canolradd yn wahanol i dai cost isel y farchnad, nad yw Llywodraeth y Cynulliad yn ystyried eu bod yn dai fforddiadwy at ddibenion y system cynllunio defnydd tir.

Dangosydd	SD4. Caniatâd cynllunio a roddwyd ac a wrthodwyd ar gyfer datblygiadau C1 a C2 mewn ardaloedd o orlifdir yn ystod y flwyddyn.
------------------	--

Nifer yr unedau preswyl (a hefyd hectarau o unedau amhreswyl) lle RHODDWDYD caniatâd	
Data'r Awdurdod	Preswyl C=19 Amhreswyl C1 = 0.30 a C2 = 7.73

Preswyl:

E/35529 - codi un tŷ deulawr pedair ystafell wely ar Lain 4, Llys y Nant, Heol y Brenin, Llandybïe, Rhydaman, SA18 2TL - 1 Uned

E/36618 - cais am annedd newydd yn lle'r un ym Manc yr Eglwys, Llanymddyfri SA20 0BA - 1 Uned

W/34844 - bwriad i ddymchwel hen gyfleusterau cyhoeddus a chodi annedd newydd, gan gynnwys newid defnydd tir yng nghyfleusterau cyhoeddus Felindre, Felindre, Llandysul, SA44 5UG - 1 Uned

W/34854 - annedd newydd pedair ystafell wely ar lain yn Trevaughan Lodge, Hendy-gwyn ar Daf, SA34 0QP - 1 Uned

W/34703 - newid defnydd garej i ffurfio annedd sengl (ailgyflwyno w/34136 a wrthodwyd ar 21/09/16) - Maesydderwen, Pentre-cwrt, Llandysul, SA44 5AX - 1 Uned

S/36519 - addasu adeiladau'r bragdy a'r odyd farlys gynt a hen safle bragdy Buckleys yn Llanelli i greu 20 o fflatiau preswyl ynghyd â datblygu 6 phreswylfa ac iddynt 3 ystafell wely, creu llwybr cerdded ar lan yr afon a gwaith cysylltiedig o ran tirlunio, parcio a'r seilwaith yn 'The Maltings' (hen safle bragdy Buckleys), Llanelli, SA15 3PH - 3 Uned

S/35278 - bwriad i adeiladu 2 dŷ pâr â garejys cysylltiedig ar dir gyferbyn â 164, Heol yr Hen Gastell, Llanelli, SA15 2SW - 2 Uned

W / 35311 - datblygiad un blaned sy'n cynnwys tŷ annedd di-garbon, seler wreiddiau, sied goed ac odydau sychu pren, gweithdy amaethyddol, sied eifr, ysgubor ddefaid, lloches crwn a 2 bolytwnnel ar dir a arferai fod yn rhan o Barc y Llain, Llanglydwen, SA34 0JX - 1 Uned

Amhreswyl C1

S/36248 - cyfleuster storio allanol yn Excel Precision Engineering Services, Parc Diwydiannol Trostre, Llanelli, SA14 9UU - (0.006 ha)

S/34286 - adeiladu siop gyfleustra a chaffi, ynghyd â chreu mynediad a gwneud gwaith tirlunio cysylltiedig, ar dir oddi ar Heol y Bwlch a Ffordd Yspitty, Bynea, Llanelli, SA14 9TD - (0.026 ha)

S/33856 - datblygiad arfaethedig i greu uned a3 newydd (gyrru trwodd) ar dir ger y maes parcio staff, y tu ôl i Barc Trostre, Llanelli - (0.27 ha)

Amhreswyl C2

W/35331 - dymchwel hen dŷ tafarn y Jolly Tar a'i adeileddau atodol a chodi adeilad newydd yn eu lle a fydd yn darparu lle i swyddfeydd ar dri llawr ynghyd â llawr isaf at ddibenion storio cysylltiedig yn yr hen Jolly Tar, y Cei, Caerfyrddin, SA31 3LN - (0.047 ha)

E/35306 - newid defnydd o weithdy/ardal storio i gyfleuster milfeddygol ar gyfer anifeiliaid fferm (d1) yn garej y Crown, Heol yr Orsaf, Llangadog, SA19 9LT - (0.008 ha)

E/35395 – caniatâd ôl-weithredol ar gyfer sied fragdy sydd eisoes wedi'i chodi ar dir ym Mragdy Evan Evans, 1 Stryd Rhosmaen, Llandeilo, SA19 6LU - (0.64 ha)

E/36052 - newid defnydd yr adeilad a'r safle o ofal preswyl i fod yn swyddfa b1. Mae'r cynigion hefyd yn cynnwys codi 3 arwydd allanol a chodi gweithdy a stordy ffrâm ddur yn Saville House, Heol Cennen, Ffair-fach, Llandeilo, SA19 6ST - (0.068 ha)

S/35738 - creu adeilad arloesedd a pherfformiad unllawr newydd sy'n cynnwys neuadd chwaraeon, lle cyn perfformio a chyfleusterau cysylltiedig, Campws y Graig - Coleg Sir Gâr, Heol y Sandy, Llanelli, SA15 4DN - (0.212 ha)

W/34226 - 1. Newid defnydd ac addasu adeiladau segur wrth ochr Palas yr Esgob 2. Atgyweiriadau allanol i'r lodge 3. Adfer yr ardd furiog 4. Ailadeiladu ffoledd yr ardd 5. Adeiladu cysgodfan yn y coetir 6. Adfer yr ardd furiog a'r ardd bleser 7. Gwelliannau i'r maes parcio 8. Creu llwybr troed o amgylch dŵl yr esgob yn Amgueddfa Caerfyrddin, Stryd Fawr, Abergwili, Caerfyrddin, SA31 2JG - (5.9 ha)

E/35128 - addasu a defnyddio ysgubor bresennol ar gyfer cymysgedd o lety i dwristiaid a defnydd amaethyddol yn Stable Barn, 5 Fferm Cefngornoeth, Llangadog, SA19 9AN - caniatawyd yn dilyn apêl - (0.1 ha)

E/34199 - ymddangosiad / tirlunio / cynllun / graddfa (materion a gadwyd yn ôl ar gyfer cais amlinellol e/29293 ar gyfer adeilad crefyddol newydd a mannau parcio cysylltiedig, a ganiatawyd ar 04/02/2016 ar safle hen weithdai'r Bwrdd Glo Cenedlaethol, Pontyclerc, Penybanc, Rhydaman, SA18 3RB - (0.76 ha)

Nifer yr unedau preswyl (a hefyd hectarau o unedau amhreswyl) lle GWRTHODWYD caniatâd am resymau'n ymwneud â pherygl llifogydd

Data'r Awdurdod

Preswyl C2 = 3
Amhreswyl C2=0.02

Nid oes data ar hectarau ar gael.

Preswyl C2

E/35478 - atgyweirio Capel Salem a'i addasu'n un breswylfa, Capel Salem, Heol Campbell, Llandybïe, Rhydaman, SA183UP - 1 Uned

S/35089 - bwriad i ddymchwel y llyfrgell bresennol a chodi 2 annedd sengl ar safle'r hen lyfrgell, Heol Maes, Llangennech, Llanelli, SA148UG - 2 Uned

Amhreswyl C2

E/36676 - codi adeilad ffrâm ddur 20m x 10m x 4.5m, bydd yr adeilad yn cael ei ddefnyddio er mwyn cydosod unedau GRP cyn eu dosbarthu i gleientiaid yn Enclosure Tec Limited, Rainbows End, Heol Shands, Rhydaman, SA183QU - (0.02 ha)

Dangosydd	SD5. Arwynebedd y tir (ha) lle rhoddwyd caniatâd ar gyfer datblygiadau newydd ar dir a ddatblygwyd o'r blaen a thir maes glas yn ystod y flwyddyn.
------------------	---

Tir a ddatblygwyd o'r blaen (hectarau)	
Data'r Awdurdod	Data ddim ar gael

Tir maes glas (hectarau)	
Data'r Awdurdod	Data ddim ar gael

Data ddim ar gael. Gweler yr esboniad yn y cyflwyniad i'r Adran Datblygu Cynaliadwy uchod.

Dangosydd	SD6. Arwynebedd y mannau agored cyhoeddus (ha) a gâi ei golli a'i ennill o ganlyniad i'r datblygiadau y rhoddwyd caniatâd cynllunio iddynt yn ystod y chwarter.
------------------	--

Mannau agored a gollwyd (hectarau)	
Data'r Awdurdod	Data ddim ar gael

Mannau agored a enillwyd (hectarau)	
Data'r Awdurdod	Data ddim ar gael

Data ddim ar gael. Gweler yr esboniad yn y cyflwyniad i'r Adran Datblygu Cynaliadwy uchod.

Dangosydd	SD7. Cyfanswm y cyfraniadau ariannol (£) y cytunwyd arnynt o'r datblygiadau newydd y rhoddwyd caniatâd cynllunio iddynt yn ystod y chwarter i ddarparu seilwaith cymunedol.
------------------	--

Enillwyd trwy gytundebau Adran 106 (£)	
Data'r Awdurdod	£843,773.71

Enillwyd trwy'r Ardoll Seilwaith Cymunedol (£)	
Data'r Awdurdod	Ddim yn berthnasol

Enillwyd trwy gytundebau Adran 106: Er na chyflwynwyd data i Lywodraeth Cymru fel rhan o'r cyflwyniadau chwarterol hyd yma, erbyn hyn mae modd casglu'r wybodaeth hon ac felly mae wedi cael ei chynnwys yn yr Adroddiad Perfformiad Blynyddol hwn.

Ardoll Seilwaith Cymunedol: Nid yw'r ALL yn gweithredu system Ardoll Seilwaith Cymunedol ar hyn o bryd. Felly nid yw ail ran DC7 yn berthnasol.